

www.musavat.com

ÜS AVAT

Xəbər

**Sumqayıtda
və Bakıda
dəhşətli
qətlər**

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 20-21 yanvar 2016-cı il Çərşənbə № 14 (6335) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Yanvar qırğınının 26-cı ili

26 il öncə Azərbaycan xalqı istiqlal mübarizəsindən geri çəkilməyəcəyini bütün dünyaya nümayiş etdirdi

yazısı səh.7-də

Öldürülən jurnalistin anası məhkəmədən narazıdır

yazısı səh.3-də

Tanınmış YAP-çılar Eldar Sabiroğlunun məhbus oğlundan danışdılar

yazısı səh.7-də

Rus masondan Məmmədیارova ilginç məktub

yazısı səh.10-də

Gömrük Komitəsindən texniki kartofun ərzaq kimi satılmasına reaksiya

yazısı səh.15-də

AXCP ilə Musavat arasında yeni dava başladı

yazısı səh.3-də

Tikinti materialları bazarı həm bahalaşdı, həm "ölüb"...

yazısı səh.14-də

Türkiyəli professor: "İran-Qərb anlaşması Türkiyənin lehinə görünür"

yazısı səh.12-də

Cəbrayılın icra başçısı niyə cəzalandırılmadı?

yazısı səh.6-də

Putin türkün düşməni ilə dost oldu

yazısı səh.11-də

Gülər Əhmədova bəraət məhkəməsi açdı

yazısı səh.3-də

Qan verən 80 nəfərdən "donuz qripi" tapılmadı

yazısı səh.2-də

Parlamentin fəvqəladə sessiyası keçirildi

PREZİDENTİN 7 BƏNDLİK "İNQİLABI DƏYİŞİKLİKLƏRİ" - ZƏRFDƏ NƏLƏR VAR...

Banklardakı əmanətlər limitsiz sığortalanacaq; əmanətlərə görə olan dividendlərdən faiz tutulmayacaq; iş adamlarına 7 illik vergi güzəştləri ediləcək; deputatlardan yaranmış vəziyyətlə bağlı narahat açıqlamalar; baş bankirdən dollar krediti olanlara "bu məsələlərə də mərhələli qaydada baxılır" mesajı...

yazısı səh.5-də

İcra başçılarında "rayonu tərk etməyin" tapşırığı verildi

Yardımlının icra başçısı Yessentukidən Azərbaycana taksidə qayıtmalı oldu

yazısı səh.3-də

Mədat Quliyev rayonlardakı etiraz aksiyalarından danışdı

yazısı səh.6-də

Sərdar Cəlalov: "ABŞ-ın Azərbaycana kömək etmək fikri yoxdur, əksinə..."

yazısı səh.8-də

Un inhisarçısı söz verdi: "Çörək bir il bahalaşmayaacaq"

yazısı səh.15-də

“Azərsu”dan maaşların gecikməsi ilə bağlı açıqlama

“Azərsu” ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayıl şirkətdə maaşların gecikdirilməsi məsələsinə aydınlıq gətirib.

Musavat.com xəbər verir ki, “Azərsu” rəsmi mətbuatı əmək haqlarının gecikməsi ilə bağlı həqiqətdən uzaq və qarşı tərəfin mövqeyini öyrənmədən məlumat yaymaqda qınayıb: “Əgər özlərinə əziyyət verib rəsmi mövqe kimi yazmaq istəsələr, buyursunlar. “Azərsu” ASC-də heç bir əmək haqqı böhranı yoxdur. Bütün təşkilatlarımız noyabr ayının maaşlarını tam bağlayıb və şəxsən mən dekabrın da maaşını almışam. Eyni zamanda Ceyranbatan, Oğuz-Qəbələ-Bakı, Tağıyev adına, Kür Su təchizatı idarələri, Sukanal ETLİ, Sutikinti müəssisəsi, Xətai Sukanal, Bakı Sukanal idarələr, Mərkəzi Laboratoriya və s. müəssisələrimiz də dekabrın maaşlarını alıb, digərləri isə ayın sonuna qədər alacaq.”

Qan verən 80 nəfərdən “donuz qripi” tapılmadı

Hazırda “donuz qripi” şübhəsi ilə 80-dən çox insandan qan nümunəsi götürülüb. Bu barədə APA-ya Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Bildirilib ki, qan nümunələrinin nəticələrinə görə Azərbaycanda “donuz qripi” nə yoluxma halı aşkarlanmayıb.

Qeyd edək ki, “donuz qripi” təhlükəsi ilə əlaqədar Elmi-Tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitutu, 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəz və 7 saylı Uşaq Yoluxucu Xəstəliklər xəstəxanasında müvafiq carpayılar ayrılıb. Eyni zamanda səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev 08.12.2015-ci il tarixində Azərbaycanla həmsərhəd olan İran İslam Respublikasında “donuz qripi”nin yayılması ilə əlaqədar ölkəmizdə bu xəstəliyə qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədi ilə əmr imzalayıb. “Donuz qripi” xəstəliyinə qarşı profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi barədə” imzalanmış əmrə respublikanın şəhər və rayonlarının tibb idarə və müəssisələrinin rəhbərlərinə donuz qripi xəstəliyi barədə tibb işçilərinin məlumatlandırılmasının təminatı tapşırılıb.

“Qaya Mətbuat Yayımı” MMC!

- İtənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı sıldığıdan sonar abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

“Yeni Mesavat” - 0.60 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil,

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qə-

Maaş artımı - məcburiyyətdən doğan addım, yoxsa...

Ekspert: “2016-cı ilin büdcəsinin icrası suallar doğurur...”

Ölkənin faktiki, iqtisadi böhran içərisində olduğu dövrdə büdcə təşkilatlarında çalışanların bir hissəsinin maaşının artırılması birmənalı qarşılanmır. Qeyd edək ki, fevralın 1-dən müəllimlərin, həkimlərin və polislərin maaşları 10 faiz artırılıb.

Əksər ekspertlərə görə, büdcənin indiki durumunda maaş artımına gedilməsi yalnız məcburiyyət səbəbindən baş verib. Çünki 2016-cı ilin büdcəsinin icrasının özü sual altındadır. Neft il ərzində bahalaşmasa, büdcə ilə bağlı ciddi problem yaşanacaq. Üstəlik, bildirilir ki, maaş və pensiya artımı büdcədə nəzərdə tutulmayıb.

Ekspert Samir Əliyev məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, 2016-cı ilin büdcəsi tərtib ediləndə maaşların artırılması nəzərdə tutulmayıb: “Maaşların artmasını göstərən xərc maddəsi yox idi. Hətta tələbələrin təqaüdlərinin artırılması üçün hansısa vəsait ayrılması nəzərdə tutulmurdur. Devalvasiya yeni bir situasiya yaratdı. Bu situasiya ondan ibarətdir ki, milli valyuta ucuzlaşdı, nəticədə büdcə daxilolmalarında artım gözlənilir. Söhbət ondan gedir ki, büdcə əsasən neft gəlirləri, dollarları hesabına formalaşır. Bu gün büdcəyə gələn hər yüz dollar

Samir Əliyev

şərti olaraq çevrilir və 105 yox, 160 manat edir. Göründüyü kimi, dövlət büdcəsi hər yüz dollara görə 55 manat qazandı. Bu baxımdan, devalvasiya büdcə daxilolmalarında əlavə mənba yaratdı. Maaş və pensiya artması üçün imkan yarandı”.

Ekspert Samir Əliyevə görə, həm də bu maaş artımları qiymət artımları ilə adekvat deyil: “Xüsusən insanların ilkin tələbatını təmin edən ərzağın qiyməti ciddi şəkildə bahalaşdı. Burada artım daha çoxdur. Qiymət artımı inzibati yolla saxlanılır, amma qiymət artımı getdikcə ciddi şəkildə müşahidə ediləcək. On faiz artım azdır. Bu, insanların qiymət artımını kompensasiya edə bilməyəcək”.

S.Əliyev qeyd edib ki, 2016-cı ilin büdcəsində neft 50 dollardan nəzərdə tutulub. Amma bu gün neftin qiyməti 28 dollardır. “Təxminən 2 dəfəyə qədər fərqdir. Bu da hökumətin büdcəyə yenidən baxmasını şərtləndirir. Bir tərəfdən neftin qiyməti düşür, büdcə daxilolmaları azalır. Digər tərəfdən, hökumət devalvasiyaya getmək bu itkini kompensasiya edir. Əgər neft bahalaşmasa, büdcənin icrası ilə bağlı problem yaranacaq. Hətta büdcənin icrasında hökumət çətinlik çəkəcək. İxtisarlara qayılmazdır. Neft 50 dollara qədər bahalaşarsa, bu halda hökumət büdcənin icrasını yerinə yetirə biləcək. 2016-cı ilin büdcəsinin icrası suallar doğurur”, - deyər ekspert vurğulayıb.

□ RÖYA

Sosial müavinətlər və maaşlar artırıldı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, meliorasiya və su təsərrüfatı, ətraf mühitin mühafizəsi, hidrometeorologiya və balıqçılıq sahələrində çalışan işçilərin əməkhaqlarının artırılması haqqında sərəncam imzalayıb. Prezident “Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında” fərman imzalayıb.

Bu sərəncam əsasında, “Sosial müavinətlərin məbləğinin artırılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 29 avqust tarixli 973 nömrəli fərmanı ilə müəyyən edilmiş sosial müavinətlərin məbləği 2016-cı il fevralın 1-dən orta hesabla 10 faiz artırılıb. İlham Əliyev “Müharibə əlillərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü”nün artırılması və “Müharibə əlillərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü”nün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 9 sentyabr tarixli 823 nömrəli fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə də fərman imzalayıb. Fərmanda qeyd olunur ki, müharibə əlillərinin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə “Müharibə əlillərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü”nün aylıq məbləği 2016-cı il fevralın 1-dən 10 faiz artırılıb.

“Azerspace-1” peyki yeni televiziya və radio kanalları yayımlamağa başlayıb

“Azarkosmos” ASC və Gürcüstanın “The Georgian Public Broadcasting” (GPB) şirkətləri “Adjara TV” kanalının kommersiya yayımına dair müqavilə imzayıblar.

Virtualaz.org saytı APA-ya istinadən xəbər verir ki, 2005-ci ildən etibarən rəsmi olaraq Gürcüstanın İctimai Televiziya və radio yayımlarını həyata keçirən GPB şirkətinə 17 televiziya və 15 radio kanalı daxildir. Şirkətin tərkibində fəaliyyət göstərən televiziya kanalları vasitəsilə əsasən ictimai-siyasi proqramlar, musiqi verilişləri, bədii, cizgi və sənədli filmlər nümayiş olunur. “Adjara TV” 2016-cı ildən etibarən 11095/H/27500 tezliyi ilə yayımlanır.

Pejk operatoru həmçinin Ukraynanın “Radio 24” və “Lux FM” radio kanalları ilə müqavilə imzalayıb. Müqaviləyə əsasən, musiqili və informativ proqramların səsəndiyi radio kanalları “Azerspace-1” peyki üzərindən 2016-cı ilin yanvar ayından etibarən 11016/171 tezliyi ilə yayımlanır.

Azərbaycanlı Amerikada lotereyada 1 milyon udub

“İşdən evə qayıdanda 5 dollara lotereya alıb şansımı sınamaq istədim”. Bunu ABŞ-da 1 milyon dollar qazanan azərbaycanlı Pərviz Quluzadə deyib. **Oxu.az** xəbər verir ki, şanslı azərbaycanlı uduşla bağlı təəssüratlarını bölüşüb: “Mən mütəmadi olaraq lotereya oynayan insan deyiləm. İşdən evə qayıdanda 5 dollara lotereya alıb şansımı sınamaq istədim. Lotereyanı siləndə orada cekpot udduğumu yazılmışdı. Əvvəlcə inanmadım. Elə bildim tanış oğlandır deyə, mənimlə zarafat edir. Daha sonra kompüterdə həqiqətdən də udduğumu təsdiqlədi. Mənim udduğum tarix 30 dekabr idi. 1 milyon dollar fevralın 4-ü bankda hesabıma köçürüləcək. Vergi tutulduqdan sonra mənə 500 min qalacaq”.

Pərviz həmin pulla Amerikada şəxsi biznes quracağını deyib:

“Ev alacağam. Burada ev bahadır. Eyni zamanda Amerikada şəxsi biznes qurmaq, Azərbaycan yeməklərini təbliğ edən restorana damaq istəyirəm”.

Azərbaycan əhalisinin dəqiq sayı açıqlandı

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2015-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə Azərbaycan əhalisinin sayı 9 milyon 696,8 min nəfərə çatıb. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, ötən ilin əvvəlindən Azərbaycan əhalisinin sayı 103,8 min nəfər və ya 1,1% artaraq ilin dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 9 milyon 696,8 min nəfərə çatıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin verildiyi xəbərdən əsasən, ölkəmizdə əhalinin bir kvadrat kilometr düşən sayı 112 nəfərdir.

Əhalinin 53,1%-ni şəhər, 46,9%-ni kənd sakinləri, 49,8%-ni kişilər, 50,2%-ni isə qadınlar təşkil edir. Hazırda hər 1000 kişiye orta hesabla 1009 qadın düşür.

Kredit təşkilatları filiallarını bağlayır

Bank olmayan kredit təşkilatları xərclərin optimallaşdırılması istiqamətində tədbirlər görməyə başlayıb.

Virtualaz.org saytı fins.az-a istinadən bildirir ki, Azərbaycanda manatın təkrar devalvasiyasından sonra bank olmayan kredit təşkilatları xərclərin optimallaşdırılması istiqamətində tədbirlər görməyə başlayıb.

Azərbaycan Mikromaliyyə Assosiasiyasının (AMFA) icraçı direktoru Jalə Hacıyevanın sözlərinə görə, hazırda bank olmayan kredit təşkilatları gəlirliliyi aşağı olan filiallarını bağlayır, işçi heyətində ixtisarlara apdırır.

“Bundan başqa, krediti qaytarmaqda çətinliyi olan müştərilərə onların cari vəziyyətdə ödəmə imkanlarına uyğunlaşdırılmış ödəniş qrafiki təqdim olunur. Müştərilərin kredit tarixçəsi və ödəmə qabiliyyəti əsasında kreditləşmə də az da olsa davam edir. Üstünlük uzunmüddətli müştərilərə verilir”, - Jalə Hacıyeva belə deyib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq! Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Günün içindən

Gülər Əhmədova bəraət məhkəməsi açdı

Yanvarın 19-da Bakı Apelyasiya Məhkəməsində sabiq deputat Gülər Əhmədovanın şikayətinə baxılıb. Virtualaz.org saytının əldə etdiyi xəbərə görə, prosesə hakim Faiq Qasımov sədrlik edib. Apelyasiya şikayəti üzrə dəlillərin araşdırıldığı prosesdə Gülər Əhmədova özü iştirak etməyib.

Məhkəmə baxışı fevralın 2-nə təyin edilib. Qeyd edək ki, sabiq deputat üzərindəki cəzanın ləğvi və məhkumluğun götürülməsini tələb edir.

Gülər Əhmədova Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin 5 may 2014-cü il tarixli qərarı ilə ona verilmiş şərti məhkumetmə cəzasının ləğvi və məhkumluğun götürülməsi iddiası ilə ötən ilin noyabrında Yasamal Rayon Məhkəməsinə müraciət edib. Lakin məhkəmə iddianı təmin etməyib. Birinci instansiya məhkəməsinin qərarından narazı qalan Gülər Əhmədova ondan apelyasiya şikayəti verib.

Xatırladaq ki, sabiq deputat fəaliyyəti dayandırılmış Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin rektoru, hazırda Fransada mühacirətdə olan Elşad Abdullayev yaydığı videodan sonra 2013-cü ilin fevralında həbs olunub. 2005-ci ilin parlament seçkiləri ərəfəsində lentə alınmış həmin videogörüntülərdə Elşad Abdullayev, Gülər Əhmədova və hər ikisinin orta qanı olan, görüntülərin yayılmasından az sonra - 2012-ci il dekabrın 26-da Türkiyədə dünyasını dəyişən Sevinc Babayeva deputat olmaq üçün 1 milyon dollar lazım olmasından bəhs edir. Elşad Abdullayev artıq 500 min dollar verdiyini bildirir, Gülər Əhmədova daha 500 verilməsinin lazım olduğunu deyir.

Gülər Əhmədova Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq) və 307.2-ci (ağır cinayəti gizlətmə) maddələrilə üç il azadlıqdan məhrum edilmişdi. Sonradan Apelyasiya Məhkəməsi həmin cəzanı şərti cəza ilə əvəz etdi və G.Əhmədovani məhkəmə zalından azadlığa buraxdı.

Öldürülən jurnalistin anası məhkəmədən narazıdır

Teyfurə Əliyeva: "Cavid Hüseynovu cinayətkar kimi görürəm, amma..."

Yanvarın 19-da Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində öldürülən jurnalist Rəsim Əliyevin işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi oldu. Saat 10:30-da Eldar İsmayılovun sədrliyi ilə başlayan məhkəmə iclası tez də təxirə salındı. Proses başlayan kimi məlum oldu ki, təqsirləndirilən şəxslərdən Elşən İsmayılovun vəkili məhkəməyə gəlməyib və bu barədə məlumat da verməyib. Bu səbəbdən hakim prosesin 21 yanvar saat 11:00-a təxirə salındığını elan etdi.

Məhkəmədən sonra öldürülən jurnalistin anası Teyfurə Əliyeva "Yeni Müsavat" a açıqlamasında gedişatdan razı qalmadıklarını bildirdi: "Prosesin təxirə salınmasında başqa məqsəd olduğunu düşünürəm. Keçən prosesdə Elşən vəkili bildirmişdi ki, 19 yanvarda başqa prosesdə olacam. Xəbər edəcəyini demişdi. Amma nədənsə xəbər verməyib. Ona görə məhkəmə başladı və tez də təxirə salındı. Məhkəmənin gedişatı bizi qane edə bilməz. Cinayətkarların verdikləri ifadələr arasında ciddi fərqlər var. Məhkəmə gedir, sonunun necə olacağını bilmirik".

Mərhumun anası yanvarın 27-də başlayacaq Cavid Hüseynovun məhkəməsində iştirak etməyəcəklərini açıqladı: "Cavidin işinin ayrı icraata götürülməsi əvvəlcədən bizi narahat edirdi. Onu cinayətkar, törədilən cinayətin təşkilatçısı kimi görürəm. Onun prosesində zərərçəkən tərəf kimi tanınmadığımıza görə məhkəməyə gəlməyəcəyik. Cinayət işi ilə də tanış olmadıq".

Qeyd edək ki, Rəsim Əliyev 2015-ci il avqustun 8-də bir qrup şəxs tərəfindən döyülüb. Xəstəxanaya yerləşdirilən R.Əliyev orada vəfat edib. Həmin faktla bağlı Kənan Mədətov, Camal Məmmədov, Samir Mustafayev, Elşən İsmayılov, Arif Əliyev və futbolçu Cavid Hüseynov tutulub.

□ Cavansir ABBASLI

Yazarımız Tofiq Yaqubluya Azadlıq!

Ölkəni başına alan sürətli bahalaşma regionlarda daha qabarıq şəkildə üzə çıxdı. İşsiz, maddi sıxıntı içində çabalayan əhəlinin durumunun yaxşılaşdırılması istiqamətində illər əvvəl atılmalı addımların ləngidilməsi etirazların küçələrdən səsləndirilməsinə zəmin yaratdı. Başqa faktorlar da var. Məsələn, yerli icra hakimiyyəti başçıları əhali ilə təmasdan qaçması, rayonlarda öz işini qurub ailəsini dolandıra bilənlərə bürokratik əngəllər yaradılması müflis durumda olan əhəlinin qəzəbini hakimiyyətin yerlərdəki nümayəndələrinə qarşı yönəltdi.

İcra başçılarına "rayonu tərk etməyin" tapşırığı verildi

Yardımlının icra başçısı Yessentukidən Azərbaycana taksidə qayıtmalı oldu

Və məlum oldu ki, rayonlarda sakinlər çörək almağa pul tapmadıqları bir vaxtda icra başçıları iş yerlərində belə deyillər. Xaricdə bahalı kurortlarda gün keçirirlər.

İstirahətlərdən qalmayan başçılar sırasında İmişlinin icra başçısı Vilyam Hacıyev, Salyanın icra başçısı Tahir Kərimovun, Gəncənin icra başçısı Elmar Vəliyev, Binəqədinin icra başçısı Xaləddin İsgəndərovun, Masallının icra başçısı Rafil Hüseynovun, Şəmkirin icra başçısı Alimpaşa Məmmədovun, Xətəinin icra başçısı Razim Məmmədovun, Kürdəmirin icra başçısı Ceyhun Cəfərovun adları çəkilirdi. Çexiya

nın Karlovi Varı, Rusiyanın Yessentuki kurortlarına üstünlük verən yerli məmurların istirahətlərinə böyük pullar xərcləmələri də başqa söhbətin mövzusu.

Aldığımız məlumata görə, ölkədə etirazlar bir-birini əvəzlədiyi bir vaxtda Yardımlı İcra Hakimiyyətinin başçısı Sevindik Hətəmov Yessentuki kurortlarından birində olub. Regionlarda durumun gərgin olması xəbəri başçını istirahət edərkən yaxalayıb. Elə həmin vaxt S.Hətəmovu Yardımlı İcra Hakimiyyətindən zəng edib Bakıdan, Prezident Administrasiyasından onu axtarıqlarını, təcili rayona qayıtmalı olduğunu de-

siyasəti komitəsinin sədri Əli Hüseynli ölkədə baş verən iqtisadi proseslərlə əlaqədar məmurlara çağırış etmişdi. Əli Hüseynli maraqlı bir təklif səsləndirərək, dövlət məmurlarını ölkədə istirahət etməyə üstünlük verməyə çağırırdı: "İndi elə məqəmdir ki, rəsmi şəxslər nə qədər çox Azərbaycanda olsalar, bir o qədər yaxşıdır. İstirahəti də Azərbaycanda etmək lazımdır. Əgər rəsmi, vəzifəli şəxslərə vizalar verilməsə, ölkəmiz daha çox qazanar. Yeni demək istəyirəm, bu, hamımız üçün yaxşı olar. Azərbaycanda turizmi inkişaf etdirmək lazımdır. Rəsmi şəxslər istirahətlərini ölkəmizin gözəl guşələrini birində etməlidir. Turizm sahəsi harada yaxşı deyilsə, düzəltsinlər".

Aldığımız son məlumata görə isə icra başçılarına onlara tapşırılan rayonlardan kənara çıxmamaq tapşırılıb. Onlara rayonun ərazisini tərk etmək istədikdə bu haqda Prezident Administrasiyasına əvvəlcədən məlumat verməli olduqlarını deyiblər. Xatırladaq ki, parlamentin Dövlət quruculuğu və hüquq

□ E.HÜSEYNOV

AXCP ilə Müsavat arasında yeni dava başladı

Gözəl Bayramlı: "Müxalifətin güc mərkəzi Milli Şuradır"

Osman Kazımov: "Təəssüf ki, Əli Kərimli əməkdaşlığa ehtiyac görmür"

"Müsavat Partiyası Milli Şurada təmsil olunurdu, əgər müxalifətin birliyi, ölkənin taleyi onlar üçün önəmli idisə, qurumdan çıxarmazdılar". Bunu "Report" a açıqlamasında Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (AXCP) sədr müavini Gözəl Bayramlı deyib.

O, Müsavat Partiyası başqanının müavini Osman Kazımovun müxalifətə birlik çağırışı etməsinə münasibət bildirərək deyib ki, AXCP-nin də təmsil olduğu Milli Şuranın yolu birdir, kimlənsə təklifi ilə hansısa quruma qoşulması gündəmə deyil: "Müxalifətin güc mərkəzi Milli Şuradır. Hazırda mübarizəmizi davam etdiririk. AXCP lideri Əli Kərimli müxalifət bir araya gəlsin deyər, xeyli addımlar atıb.

Görünür, müsavatçılar üçün daha çox Müsavat Partiyasının taleyi önəmli olub, ona görə də Milli Şuradan ayrılmaq yolunu tutdular. Kim müxalifətin birliyini istəyirsə, Milli Şuraya qoşula bilər, burada istənilən müxalifət partiyası ilə əməkdaşlığa hazırıq".

Müsavat Partiyası başqanının müavini Osman Kazımov isə sayta açıqlamasında birlik təşəbbüsünün dəyərləndirilməməsinə təəssüf etdiyini deyib. O.Kazımov bildirib ki,

məhz AXCP sədri Əli Kərimli birliyə və əməkdaşlığa ehtiyac görmür: "Ölkədə yaranmış durum, süni qiymət artımı, işsizlik, milli valyutanın devalvasiyası məni narahat edir.

Mən insanları, dövləti düşünürəm. Buna görə də birlik çağırışı etdim. Deyirlər ki, guya bu fikirlərim İsa bəyə, Arif bəyə məxsusdur. Bunlar yalandır, öz təşəbbüsüdür. Düşünürəm ki, Azərbaycanda bir neçə müxalifət partiyası var, onlardan biri də Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasıdır. Onların bizi qışqanc yanaşmasına baxmamaq, belə düşünürük. Hesab edirik ki, bu partiyalar, yəni AXCP və Müsavat əməkdaşlıq etməlidirlər. Köhnədə baş verənlərin gündəmə gətirilməsinin tərəfdarı olmamışıq.

Təəssüf ki, Əli Kərimli əməkdaşlığa ehtiyac görmür. Bu adam düşünür ki, hamı onun təmsil olduğu Milli Şuraya yığılmalıdır".

Prezident son müşavirədə qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsinin vacib olduğunu xüsusilə qeyd edib. İlham Əliyev qeyri-neft sektoru dedikdə ilk növbədə kənd təsərrüfatı, sənaye istehsalı və emal sənayesini nəzərdə tutduğunu açıqlayıb. Bundan əvvəl keçirilən müşavirədə isə məmurların sahibkarlardan pul tələb etdiklərini və buna son qoyulmalı olduğunu açıqlamışdı.

"Sahibkar heç kimə borclu deyil. Nə yerli icra hakimiyyəti orqanlarına, nə də hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələrinə. Sahibkar yalnız dövlətin vergisini verməlidir, vəssalam. Sahibkarları boğurlar, soyurlar, incidirlər. Bu, dözülməz haldir. 9 ayda 67 minə yaxın iş yeri yaradılıb, 30 min bağlanıb. Bax, bunun təhlilini aparmaq lazımdır. Mənə də məlumat verilsin. İş yerlərini bağlayan sahibkarları dəvət edib, soruşmaq lazımdır..." - deyər prezident bildirmişdi.

Sahibkarların boğulması son nəticədə iş yerlərinin bağlanması, nəhəng iş adamlarının ölkədən getmələrinə gətirib çıxarır.

Belə iş adamları arasında ilk sıralarda Zülfüqarlı qardaşlarının gəldiyini söyləsək yanlışdır. İş adamı Rövsən Zülfüqarlı "Yeni Müsavat"a deyib ki, prezidentin çıxışlarını maraqla dinləyirlər. Əllərindən alınan zavodlar özələrinə qaytarılacağı təqdirdə xeyli vətəndaşa iş, əmək haqqı verməyə də hazırdırlar: "Əlbəttə ki, bizim zavodlarımızı qaytararsalar, haqqımızı bərpa etsələr, biz Azərbaycanda uğurla başladığımız, lakin böyük qanunsuzluqlarla əlimizdən alınan iş yerimizi bərpa edə bilərik. Biz haqq səsimizi prezidentə çatdırmaq üçün illərdir ki, cəhdlər

Zavodları əllərindən alınan sahibkarlardan

prezidentin çağırışına dəstək

Zülfüqarlı qardaşları 1750 nəfəri işlə təmin edə biləcəklərini bəyan etdilər; "Ümidimiz cənab prezidentədir"

göstəririk. Bilirsiniz ki, biz dağılmış, bütünlüklə iş fəaliyyətini itirmiş zavodları - "Bakı Elektroştamp" və "Bakipolad-tökmə" zavodlarını alaraq yenidən qurmuşduq. Həmin zavodlarda xaricdən alıb gətirdiyimiz ən son dəzgahları quraşdırmaqla, texnologiyaları tətbiq etməklə müasir standartlara cavab verən metal məmulatları istehsal edirdik. Zavod-

larımızda 1500 nəfər işçi çalışırdı. Dövlətə vergi ödəyirdik. İşçilərimizə stabil əmək haqqı verirdik, işçi geyimlərini, normal qidalanmalarını, təhlükəsiz iş şəraiti təmin etmişdik. Amma nə odu? Əvvəlcə qanunsuz həbslərə yol verməklə bizlərdən zavodlardakı payımızın böyük hissəsi alındı, sonradan işə özümüzü də zavodların rəhbərliyindən birde-

fəlik uzaqlaşdırdılar. Zavodların işini iflic edib 1500 nəfəri işsiz qoydular. Rasim Məmmədovun qoçu dəstəsi 1500 Azərbaycan vətəndaşını işsiz qoydu. Əgər bizim haqqımız bərpa olunsaydı, əlbəttə ki, iş yerlərini yenidən yaradarıq və üstəlik, artırıq da. Biz ölkə rəhbərinə, cənab prezidentə inanırıq. Ümid edirik ki, əlimizdən alınan zavodlar özümüzə qay-

tarılacaq və 1500 nəfərin işlə təmin olunmasına nail ola biləcəyik".

R.Zülfüqarlı deyib ki, xaricdən valyuta ilə alınan bir çox məhsulların ölkə daxilində istehsalı mümkündür: "Qaradağ rayonu ərazisində nəhəng "Xəzər-boru" zavodunu Rasim Məmmədovun dəstəsi hucum çəkib əlimizdən aldı. Həmin zavodda 250 nəfər işçi çalışırdı. Bu gün həmin zavodda, digər 2 zavodda 1 nəfər də olsun işləmir. Zavodları əlimizdən aldılar, amma işlətmədilər. Bu, ölkə iqtisadiyyatına vurulan zərbədir. İqtisadi sahədə diversifikasiya. Bu gün də 1750 nəfər işçimizin, özümüzün ümidi cənab prezidentədir. Həmin 1750

eyni məhsulların dəfələrlə bahaya qiymətə gətirilməsinə nail olublar: "O zavodda istehsal olunan borular dünyada qəbul olunan standartlara uyğun idi. Bakı-Ceyhan neft kəmərinin çəkilişində istifadə olunan yüksək təzyiqlə davamlı boruların istehsalı zavodumuzda 800 manata başa gəlirdi. Bu adamlar nə etdilər? Zavodu əlimizdən aldılar, orada istehsalı tamamilə dayandırıb 250 işçini əmək haqsız qoydular. Zavodda istehsal olunan borular xaricdən 3 min 500 avroya almağa başladılar. Bu gün "Xəzər boru" zavodunda quşlar yuva qurmağa başlayıb, "Bakielektröstamp", "Bakipolad-tökmə" zavodlarında tülkü

"Zavodları əlimizdən aldılar, amma işlətmədilər. Bu, ölkə iqtisadiyyatına vurulan zərbədir. İqtisadi sahədə diversifikasiya"

balalayır. Deməyim odur ki, zavodlar əlimizdən alınmış, 1750 işçi tələyin ümidinə buraxılıb, zavodlarda quraşdırılan dəzgahlar, qara metal ehtiyatları talanıb. Bizim sahibkar kimi dövlətə vergi ödəməyimiz qarşısını alıblar. Zavodlarımızı bizə qaytarsınlar, iş yerlərini yenidən açacaq, dövlətə yenidən vergi ödəyəcək".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Azərbaycan xarici borclanmaya getsinmi?

İqtisadçı ekspertlər məsələyə birmənalı yanaşmır...

Dünya bazarında neftin ucuzlaşması ölkəyə valyuta axını ciddi şəkildə azaldı. Hazırda hökumət bunu əvəz etməyin yolları üzərində düşünür. Təklif olunan variantlardan biri də dövlətin xarici borclanmaya getməsidir. Bu təklifi edənlər Azərbaycanın xarici borcunun həminin MDB dövlətləri ilə müqayisədə ələ də çox olmadığını və borc almaq imkanlarının olduğunu irəli sürür.

Bəzi iqtisadçı ekspertlər isə manatın iki dəfə devalvasiyaya uğramasından sonra xarici borcun ümumdaxili məhsulun həcmində payının artdığını bildirdilər. Əsas əks fikir ondan ibarətdir ki, ölkənin neft gəlirlərinin ildən-ilə azaldığı bir vaxtda həmin borcların ödənilməsi də problemə çevrilə bilər. Digər tərəfdən, bəzi politoloqlar düşünür ki, hökumətin xarici borclanmaya getməsi dövlətin Qərblə münasibətində istiləşmə yarada bilər. Həmçinin Azərbaycanın bu borcu qaytarılmasında maraqlı olan dövlətlər, ölkəmizin iqtisadi-siyasi stabilliyində də maraqlı olar.

İqtisadçı ekspert Samir Əliyev bildirdi ki, bu gün Azərbaycan iqtisadiyyatının maliyyə mənbələrinin dayanıqlığında problemlər yarandıqından, xarici borclanma məsələsi aktualdır: "Ölkədə valyuta qıtlığı var. Əvvəlki dövrlə müqayisədə

də ölkəyə az valyuta gəlir və daha çox valyuta ölkədən çıxır. Yeni xaricə kapital axını var. Belə vəziyyətdə milli valyuta olan manatın sabitliyi təhlükə altındadır. Bu səbəbdən insanların manata olan etibar azalır. Bank sektoru çox böyük təhlükə altındadır. Əsas problem bundan ibarətdir".

Ölkənin valyuta ehtiyatları ilə təminatına gəlincə, ekspert bunun üç əsas mənbədən təmin edilməsini məsləhət gördü: "Birinci mənbə Neft Fondunun vəsaitləridir. Bu, cəlbədiçə ideya olsa da, riskli addımdır. Düzdür, Neft Fondunun ölkə iqtisadiyyatında rolu artırılmalıdır. Fond vəsaitlərini xaricdə daşınmaz əmlak almağa yatırmaqdan, ölkə iqtisadiyyatına yönəltməyə çalışmalıdır. Lakin heç kim zəmanət vermir ki, Neft Fondundan ayrılan vəsaitlər digər vəsaitlər kimi səmərəsiz xərclənməyəcək. Bu

səbəbdən həmin vəsaitlərin xərclənməsinə də nəzarət güclənməlidir.

İkinci mənbə xarici borclanmadır. Bunun üçün də bizim imkanlarımız var. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, neft gəlirlərimiz azalır, bu borcu qaytarmaq imkanlarımız çətinləşəcək. Reyting sıralamasında Azərbaycan investisiya mühitinin imkanlarına görə ən aşağı həddədir. Bir pillə aşağı düşsə, biz qeyri-investisiya

mühitinə düşürük. Yeni bizim reytingimiz aşağı faizlə borc cəlb etməyə imkan vermir. Əgər borc götürsək, onun faizi yüksək olacaq. Ona görə də mən məhdud həcmdə xarici borclanmaya getməyin tərəfdarıyam".

Samir Əliyevin sözlərinə görə, Azərbaycanın xarici borcu heç də deyildiyi qədər az deyil, bu borc hesablanarkən SOCAR və digər dövlət qurumlarının borcları da nə-

zərə alınmalıdır: "Xarici borcun həcmi ilə bağlı Avropa Birliyinin xüsusi razılaşması var və həmin razılaşmaya görə, dövlət borcunun ümumdaxili məhsulun həcmindəki payı 60 faizdən yüksəkdirsə, bu kritik bir hal sayılır. Ancaq elə ölkələr var ki, xarici borcun ÜDM-dəki payı 60 faizdən çoxdur, buna Amerikanı, Yaponiyani, Almaniyanı misal göstərə bilərik. Azərbaycanda indiyədək bu, 12 faiz olub. Ancaq manatın ikinci devalvasiyasından sonra Azərbaycanın xarici borcunun ÜDM-dəki payı təxminən 20 faizə qalxıb. Nəzərə alsaq ki, manat getdikcə ucuzlaşır, bu zaman ÜDM dollar ifadəsində azalır, nəticədə xarici borcun ÜDM-də payı artır.

Bəzən xarici borcu hesablayarkən SOCAR-ın borclarını nəzərə almırlar. Nəzərə alınmalıyıq ki, SOCAR dövlət şirkətidir və təkcə bu şirkətin borcu dövlətin borcundan çoxdur. Dövlətin borcu 7 milyard dollar həddində olduğu halda, SOCAR-ın borcu 7 milyardan çoxdur. Bu, deməkdir ki, sahib SOCAR borc öhdəliklərini yerinə yetirə bilməyəcək dövlət

həmin pulu qaytarmalı olacaq. Necə ki, 2016-cı ilin dövlət büdcəsində "Azərenerji"-nin xaricdən aldığı kreditlərini qaytarılması nəzərdə tutulur. Əgər SOCAR-ın borcları ilə bağlı da problem yaransa, bu, dövlət büdcəsi hesabına ödəyəcək. Ona görə də burada SOCAR-ı dövlətdən ayırmaq olmaz. Bu səbəbdən mən Azərbaycanın xarici borcunun həcmində az olmasına bağlı yanaşmanın əleyhinəyəm".

Ekspert döviyyəyə istiqraz buraxmağa hökumətin daxili borclanmaya getməsinin daha əlverişli variant olduğunu qeyd etdi: "İndiki məqamda əsas üstünlük daxili borclanmaya verilməlidir. Bildiyim kimi, Mərkəzi Bank bir il ərzində 10 milyard dollardan çox pul satıb. Həmin pulun bir hissəsi rəsmi və qeyri-rəsmi şəkildə xaricə çıxarılıb, digər qismi isə yastıq altında saxlanılır, insanlar banklara inamını itirdiyi üçün investisiya yatırmır. Mən düşünürəm ki, Maliyyə Nazirliyi dövlət zəmanəti ilə dollar nominalında istiqraz buraxmalıdır. Bu istiqrazlar ya bir illik, ya da 3 ildən 5 ilə qədər ola bilər. Hökumət təxminən 2-3 milyard dollar həcmində istiqraz buraxıb daxili borclanmaya getməli, yastıq altında olan pulları iqtisadiyyata cəlb etməlidir. Dövlət zəmanəti ilə verilsə, insanlar buna etibar edərlər".

□ Nərgiz LİFTİYEV

Parlamentin fövqəladə sessiyası keçirildi

Yanvarın 19-da spiker Oqtay Əsədovun sədrliyi ilə Milli Məclisin növbədənəkar iclası keçirildi. Qeyd edək ki, ölkə prezidentinin təşəbbüsü ilə çağırılan fövqəladə iclasın gündəliyində manatın kəskin ucuzlaşması və neft gəlirlərinin azalması şəraitində ölkədəki böhranlı durumun aradan qaldırılmasına yönəlik məsələlər salınmışdır. Belə ki, dövlət başçısının göndərdiyi iki təkliflər paketində əmanətlərin sığortalanmasına qoyulan limitin aradan qaldırılması, sahibkarların idxal olunan texnika, texnoloji avadanlıqlar və qurğulara görə 7 il müddətinə gömrük rüsumundan azad edilməsi, valyuta əməliyyatlarına görə güzəştlərin tətbiqi kimi mühüm dəyişikliklər öksini tapırdı.

Prezidentin 7 bəndlik "inqilabi dəyişiklikləri" -zərfdə nələr var?

Banklardakı əmanətlər limitsiz sığortalanaacaq; əmanətlərə görə olan dividendlərdən faiz tutulmayacaq; iş adamlarına 7 illik vergi güzəştləri ediləcək; deputatlardan yaranmış vəziyyətlə bağlı narahat açıqlamalar; baş bankirdən dollar krediti olanlara "bu məsələlərə də mərhələli qaydada baxılır" mesajı...

Fövqəladə sessiyada Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov və iqtisadi inkişaf naziri Şahin Mustafayev də iştirak edirdi.

Növbədənəkar sessiya olduğu üçün cari məsələlərə yer ayrılmayacağını qeyd edən spiker payız sessiyasının son iclasında hökumətə təkliflər verildiyi və islahatlara başlanılacağı barədə dediklərini xatırladaraq bildirdi ki, prezidentin rəhbərliyi ilə keçirilən müşavirədə səslənən fikirlər də bunun təsdiqidir. "Mən bir daha şahid oldum ki, iqtisadçıların içində iqtisadiyyatı ən güclü bilən elə bizim cənab prezidentdir. Cənab prezident müzakirə üçün iki zərf göndərib. İlk zərfdə 5, ikinci zərfdə isə 2 məsələ var. Onlar sizin müzakirəniyə təqdim olunacaq" deyərək, O.Əsədov bildirdi.

Bundan sonra sədr prezidentin parlamentə təqdim etdiyi qanun layihələri və qanunlara dəyişikliklərlə bağlı məlumat vermək üçün sözü iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadəyə verdi. Komitə rəhbəri dedi ki, təqdim olunan layihələrə əsasən, banklardakı bütün əmanətlər əvvəlkindən fərqli olaraq, limitsiz sığortalanaacaq. "Bu, MDB məkanında analoqu olmayan bir qanundur, orada əmanətlərin tam sığortalanması əksini tapır. Bu, ona imkan verir ki, insanlar panikaya düşmədən əmanətlərini bankda saxlasınlar. Bu qanunun da təşəbbüsünə cənab prezidentdir. Bizim 9 milyard manata yaxın əmanətimiz var. Yeni qanun layihəsinə əsasən, əmanətlərə görə olan dividendlərdən heç bir faiz tutulmayacaq. Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərlə Azərbaycan investisiya axınına, real sektorun inkişafına, onlara müəyyən güzəştlərin verilməsinə yönəlib".

Müzakirələrdə çıxış edən deputat Fuad Məradov dedi ki, indiki dövrdə bütün banklara eyni yanaşma olmalıdır: "Əgər vəziyyəti həqiqətən ağır olan banklar varsa, bu barədə insanlara düzgün informasiya verilməlidir. Yoxsa süni ajiotaj yaradan xüsusi qruplar var, sosial şəbəkələrdə guya ərzaq qıtlığının olduğu və banklarda vəziyyətin çox ağır olduğu barədə məlumatlar yayılır. Ona görə də məsul şəxslər vaxtaşırı ictimaiyyəti məlumatlandırmasalar, yaxşı olar".

Deputat Fazil Mustafa dedi ki, indiki dövrdə bir vicdan proqramına, insanların emosiyalarına

qapılmadan bu vəziyyətdən necə çıxmaqla bağlı addımlar atmasına ehtiyac var: "Cənab prezidentin son çıxışından sonra insanların inamı bərpa olunub. Amma ondan əvvəl hökumət üzvləri və Mərkəzi Bankın rəhbərliyinin dediklərinə ciddi əhəmiyyət verilmirdi. Çünki xalq onlara olan inamı itirib. Ona görə də bu iqtisadi blokun da yenilənməsinə ehtiyac var. Yeni böhrandan çıxış prosesini bu böhrana səbəb olmuş şəxslər həll edə bilməyəcəklər".

F.Mustafa digər təkliflər də verdi: "İlk növbədə sert inzibati tədbirlərə keçilməlidir, idxal və ixracdakı inhisarçılığa son qoyulmalıdır. 1993-95-ci illərdə mərhum Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndə buna bənzər vəziyyət yaranmışdı. Prezident o zaman qapıları açdı, ölkənin qabiliyyətli insanlarına geniş imkanlar yarandı. Bu gün də açın qapıları və özünüz göracəksiniz ki, vətəndaş öz təşəbbüsü ilə gedib İrandan, Rusiyadan lazım olan malları götürəcəkdir".

Deputat fundamental köklü islahatların aparılmasını, bu islahatların parlamentin qoşulmasını təklif etdi: "Prezidentin müşavirəsini gözləməyə ehtiyac yoxdur. Ayrı-ayrı komitələrdə müzakirələr keçirilməli, təkliflər verilməlidir. 5-10 adamın aldığı qərarla bu gün ölkənin düşdüğü vəziyyətin ağırlığını daşıyıyq. Bizi də söyürlər, bizə də deyirlər ki, xalqın problemləri ilə məşğul olursunuz".

Deputat Əli Məsimli dedi ki, prezidentin 30 təklifindən 15-i yerinə yetirilsə, vəziyyət yaxşılaşacaq.

Şahin Mustafayev dedi ki, hər şeyi birdən həll etmək mümkün deyil: "Əvvəlcə bu qərarları qəbul edək, banklar əmanətlər alsınlar, işləsinlər, sonra bu məsələlərə də baxarıq. Siz hər şeyin birdən həll olunmasını istəyirsiniz, bu, mümkün deyil".

Deputat Qüdrət Həsənzadə "niyə vaxtla xaricdəki pullarımızdan 2 milyard götürmədik" sualını bir daha xatırladı: "Bir var, pullar infrastruktur layihələri nə xərclənsin, bir də var ki, sahibkar aşağı faizlə bankdan pul götürsün, gedib məhsul istehsal etsin. Əgər biz sahibkara öz istehsal etdiyi məhsulu istədiy qiymətə satmağa imkan verməyəcəyiksə, bu, yaxşı vəziyyət yaratmayacaq. Sahibkara "get, maliyyəni sat" desən, o, istehsal maraqlı olmayacaq". **Q.Həsənzadə dedi ki, ikinci devalvasiyadan sonra da kifayət qədər vaxt itirilib:** "Nazir dedi ki, sahibkarlığa yardım məqsədilə 250 milyon vəsait ayrılacaq. Bu, çox azdır. Qoy xaricdən 2 milyard manat gətirilsin və sahibkarlara güzəştli kredit verilsin".

"İran və Türkiyə ilə viza rejimi aradan qaldırılmalı və ya sadələşdirilməli, viza sistemi tətbiq edilməlidir. Avropa Birliyi ilə viza rejimi ləğv olunmalıdır. Qoy rahat gəlsinlər, valyuta xərclənsinlər, turizm də inkişaf etsin" - deyən Q.Həsənzadə əlavə etdi ki, burada kənar qüvvələrin iştirakı da diqqətdən qaçmamalıdır: "İctimai-siyasi sabitlik bizim üçün olduqca önəmlidir". A.Quliyev qeyd etdi ki, sahibkarlığın inkişafı, gömrükdə inhisarçılığın, korrupsiyanın tam aradan qaldırılması xüsusilə önəm kəsb edir. Deputat dollarla kredit götürənlərlə bağlı xüsusi yanaşma tələb olduğunu və konkret addımlar atmağın zəruri olduğunu qeyd etdi: "Elə ailələr var ki, onun bir neçə işləyən üzvü ixtisara düşüb. Onlara heç olmasa, kompensasiya ödənilirmi? Yaxud heç olmasa, ailənin bir üzvü iş yerini itirməsin".

Deputat Elmira Axundova kiçik məbləğdə olan bank kreditlərinin və bağlanan banklardakı kreditlərin təyini necə olacağı barədə Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmovu suallar ünvanladı. O dedi ki, Rusiyada analoji vəziyyət yarananda əhalinin durumu nəzərə alındı və qərar verildi: "Rusiyada devalvasiya olanda Konstitusiyaya Məhkəməsi əhaliyə dayaq dur-

du. Heç olmasa əhaliyə dayaq dursunlar və insanlar sakitləşsinlər. Yaxşı olar ki, 10 mindən çox olmayan kreditlər 21 fevral devalvasiyasına qədərki məzə-nə ilə ödənilsin".

Deputat Vahid Əhmədov prezidentin təqdim etdiyi 7 qanun layihəsinə "inqilabi dəyişikliklər" adlandırdı: "Düzdür, Azərbaycanın 40 milyarda yaxın maliyyə ehtiyatları var. Amma Azərbaycan bu vəsaitlərin gələcək nəsillərə saxlanması üçün müvafiq addımları həyata keçirməlidir". **V.Əhmədov Azərbaycana gətirilən avadanlıqların 7 il müddətində vergidən azad olunması barədə təşəbbüsü yüksək qiymətləndirdi. Dedi ki, bu, ölkədə sənaye müəssisələrinin qurulması və yerli istehsalın inkişafı üçün çox düzgün addımdır:** "Biz bütün bu qanun layihələrini yüksək qiymətləndiririk və təbii ki, qəbul edəcəyik. Ancaq əsas məsələ bu qanunların icrasındır". Deputat gömrükdəki ASAN-laşma-

nilmiş. Mebel almaq istəyənlərə görə krediti dollarla götürür. Bank heç vaxt məcbur ələmir ki, sən krediti dollarla götür", - deyərək bildirdi.

Deputat Zahid Oruc bildirdi ki, hökumət üzvləri öz aralarında telefonla danışandan sonra danışıqlarını ictimaişləşdirməli, əhalini məlumatlandırmalıdır: "Hökumətin fəal şəkildə əhalinin qarşısına çıxması çox önəmlidir". Z.Oruc dedi ki, Azərbaycan neftdən saxlanması üçün müvafiq addımları həyata keçirməlidir". **V.Əhmədov Azərbaycana gətirilən avadanlıqların 7 il müddətində vergidən azad olunması barədə təşəbbüsü yüksək qiymətləndirdi. Dedi ki, bu, ölkədə sənaye müəssisələrinin qurulması və yerli istehsalın inkişafı üçün çox düzgün addımdır:** "Biz bütün bu qanun layihələrini yüksək qiymətləndiririk və təbii ki, qəbul edəcəyik. Ancaq əsas məsələ bu qanunların icrasındır". Deputat gömrükdəki ASAN-laşma-

Spiker deputatın kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı maraqlı və konkret təkliflərini məmnunluqla qarşılayaraq, "sənin gələcək yerin yavaş-yavaş görünür" - deyərək, replika verdi.

Bundan sonra spiker çıxış üçün Elman Rüstəmov da söz verdi. Baş bankir dedi ki, neftin qiymətinin 30 dollardan aşağı düşməsi nəticəsində faktiki olaraq, gəlsiz işləyirik: "Bu gün 40 milyardlıq vəsaitimiz var, bu, çox böyük rəqəmdir. Bu vəsaitlə maneə vermək mümkündür. Amma bu vəziyyət nə qədər davam edəcək, bilinmir. Strateji ehtiyatlarımızla çox ehtiyatlı davranmalıyıq". E.Rüstəmov özünün ünvanına səsləndirilən tənqidlərə reaksiya verdi: "Cəmiyyət, xalq və dövlət qarşısında bu vəziyyətin məsuliyyətini də çox ciddi şəkildə dərk edirik. Bu vəziyyətdə gizlənmək mümkün deyil. Bu gün gizlənməyən, səhah o daha sərt şəkildə sənə qarşısına çıxacaq. Bugünlərdə bəzi möhtəkirlərin vəziyyətdən sui-istifadə etməsi üçün ölkədə 200-dən çox valyuta-dəyişmə məntəqəsi ləğv olundu. Biz bazara kifayət qədər valyuta veririk, hətta dünən (srağagün-E.P.) bazara verdiyimiz valyutanın hamısı satılmadı. Vətəndaşlarımızı da sakitliyə çağırıram. Fevralda yaradılmış ajiotaj sonrakı proseslərə təsir etdi. Ciddi tələş üçün heç bir əsas yoxdur. Saytlarda düzgün olmayan çağırışlar səsləndirilir, şayiələr yazılır ki, guya dolların məzənnəsi 2 - 2,5 manat olacaq. Bu söz-söhbətlər həqiqəti əks etdirmir. İqtisadi komandada ciddi iş gedir".

E.Rüstəmov dollarla olan kreditlərlə bağlı məsələyə baxıldığını dedi. Amma əhalinin böyük hissəsini maraqlandıran və deputatların da toxunduğu dollar kreditləri ilə bağlı konkret bir fikir söyləmədi: "Bu gün hökumətin gündəliyi kifayət qədər zəngindir. Bu məsələlərə də mərhələli qaydada baxılır. Hər şeyin vaxtı var".

Bundan sonra gündəlikdəki "əmanətlərin sığortalanması haqqında", "valyuta tənzihi haqqında", "dövlət satınalmaları haqqında", "Gömrük tarifi haqqında" qanunlara, Vergi Məcəlləsinə və İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əlavə və dəyişikliklər təsdiqləndi. Həmçinin "əmanətlərin tam sığortalanması haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul olundu.

E.İşad PAŞAYOV

26 il öncə "Azadlıq!",
indi isə "Çörək!" şüarı...

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

20 Yanvar şəhidlərinin anım günlərini yaşayırıq. Dönüb 26 il geriye baxanda rastlaşdığım ilk sət sual bu olur ki, görəsən, şəhidlərin uğruna qurban getdiyi amallar gerçəkləşdimi? Yeni ilk dəfə Bakıdakı Azadlıq meydanında qaldırılan üçrəngli Cümhuriyyət bayrağına layiq cümhuriyyət quruldu, Cümhuriyyət dəyərləri necə, əxz edildimi, xalq sərvətlərinin və iradəsinin sahibinə çevrildimi?

Təəssüf ki, bu sualların heç birinə pozitiv cavab yoxdur. Ötən 26 ilin acı gerçəyi belədir ki, Azərbaycan xalqı həm də şəhid qanları hesabına öz müstəqilliyinə qovuşsa da, müstəqillikdən xalqa yalnız ad qaldı, dadi isə başqalarına, klan-olıqarxılara, müstəqillik əleyhdarlarına qismət oldu.

Necə deyirlər, "yağışdan" (sovet quruluşundan) çıxıb yağmura (neosovet idarəçiliyinə) düşdük - təbii ki, AXC-nin bir illik hakimiyyəti istisna olmaqla. Elə buna görə Azərbaycan toplumu müstəqil dövlətə sahib olsa da, problemləri hazırda SSRİ tərkibində olduğundan çoxdur. Üstəgəl, erməni işğalı.

Bütün bunların kökündə yenə xalqın öz iradəsinə sahib çıxma bilməməsi, sovet dönəmindəki kimi onun legitim hakimiyyət strukturları və qolları formalaşdırmaq kimi konstitusion hüququnun əlindən alınması, digər başqa haqlarının mənimsənilməsi dayanır.

Ona görədir ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hüquqi-siyasi varisi sayılan indiki Azərbaycan Respublikası demokratiya göstəricisinə, o sırada təməl azadlıqların səviyyəsinə görə 100 öncəki Cümhuriyyətdən belə geridədir.

20 Yanvar şəhidləri buna görə qurban getməmişdilər. O zaman milli-azadlıq hərəkatı iştirakçılarının hamısı səmimi şəkildə inanırdı ki, Azərbaycan xalqı nəhayət, müstəqillik əldə edəndən sonra qısa zamanda demokratik inkişaf və rifah yoluna çıxacaq, təkə nefti hesabına yağ-bal içində yaşayacaq. Hətta məşhur bir deyim var idi ki, "neftin hesabına Azərbaycanın üstünü 10 sm-lik qızılla örtmək olar"...

Fəqət, neftdən 100 milyardlarla dollar gəlir gəlsə də, "neft bumu", "Cənnət nağılları" arxada qalsa da, xalq indi 90-cı illərdəkindən də ağır durumda yaşayır, "Çörək!", "İş!" şüarları ilə küçələrə, etiraz aksiyalarına çıxır, aclıq təhdidi ilə üz-üzədir.

Məsələ də ondadır ki, 26 il öncə azadlıq tələb edən neft səltənətinin azadlıqsevər xalqı bu gün çörək tələb edir, "Qarabağ!" şüarları hayqıran, Qarabağ bir an unutmayan cəsur və fədakar bir millət indi fiziki yaşam uğruna mücadilə verir!

Amma axı, belə olmamalı idi. Axı, biz ölüsü, qonşu ölkələrlə müqayisədə qat-qat yaxşı yaşamalı idik. Mənatımız bölgədə ən dönerli valyutaya çevrilməli, pulumuzu balta kəsməməli idi. Çünki Azərbaycan böyük neft-qaz ehtiyatlarına və güclü iqtisadiyyat qurmaq üçün hamıdan yaxşı və sanballı imkanlara sahib idi.

Baxın, bu gün Azərbaycan tutaq ki, nefti olmayan qonşu Gürcüstandan yaxşı mənada nə ilə fərqlənir ki? Bahaçılıq, fantastik qiymətlər - bizdə, inflyasiya, devalvasiya - bizdə, korrupsiya, monopoliya - yenə bizdə, saxta seçkilər - bizdə, siyasi dustaqlar və ən sət idarəçilik sistemi - o da bizdə! Yerdə nə qaldı?..

Neft olmasaydı, sadalananların heç biri olmayacaqdı. Bu qənaətin altını indi artıq əminliklə cizmaq olar - qırmızı xətlə. Lakin acı gerçəklərlə qarın doymur. Odur ki, artıq başqa bir suala cavab üzərində hamılıqla baş sındırmaq vaxtıdır - "Holland sindromu" bizə daha hansı sürprizlər vəd edir və ondan yayınmaq mümkünmü, gec deyil ki?

Cəbrayılın icra başçısı Mahmud Quliyevlə bağlı sosial şəbəkələr və mətbuatda yayılan məlum video ətrafında yaranan söz-söhbətlər səngimək bilmir. Hər keçən gün məsələ daha da aktuallaşır. Artıq icra başçısının vəzifəsindən uzaqlaşdırılması, hətta həbs edilməsi ilə bağlı tələblər səslənməkdədir.

Hüquqşünaslar açıqlamalarında təhqir işlətdiyinə görə icra başçısı barəsində cinayət işinin açılma biləcəyini istisna etmirlər. Hüquqşünas Əliməmməd Nuriyev modern.az-a açıqlamasında bildirib ki, icra başçısının bu hərəkətinə "Dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında" Qanuna uyğun olaraq baxıla bilər. O qeyd edib ki, nəzakətsiz davranışa görə intizam qaydasında ona xəbərdarlıq edilə bilər.

"Yuxarı orqan-Prezident Administrasiyası tərəfindən icra başçısına cəzalar tətbiq edilə bilər. Digər tərəfdən, onun konkret şəxsə söylədiyi fikir və etdiyi hərəkətlərə görə də həmin şəxs təhqir olunduğunu əsas götürərək, hüquq-mühafizə orqanlarına cinayət işinin başlanması ilə bağlı müraciət edə bilər. Bu, artıq xüsusi ittihamda olan işdir".

Ə.Nuriyev qeyd edib ki, dövlət qulluqçusu prezidentin müşavirələrində də dedi ki, nəzakətli olmalı, xalqın xidmətində durmalıdır: "Eyni zamanda məmur öz hərəkətlərində etik davranış kodekslərinə əməl etməlidir. Bu, bütün dövlət qulluqçularına, eyni zamanda icra başçısına aid olan məsələdir. Yuxarı orqanın qərarına görə bu kimi hərəkətlərə görə icra başçısına xəbərdarlıq edilə və ya işdən çıxarıla bilər".

Amma hakimiyyət hələ də bu məsələdə susqun mövqe sərgiləyir. 16 ildir icra başçısı olan M.Quliyevlə bağlı atılacaq addım müəmmal olaraq qalmaqdadır. Onun timsalında iqtidarın bu tipli hadisələrdə

Mahmud Quliyev

Cəbrayılın icra başçısı niyə cəzalandırılmadı?

İqbal Ağazadə: "Hakimiyyət üçün köhnələrlə işləmək..."

İqbal Ağazadə

sərgilədiyi mövqe yenidən gündəmə gəldi. Belə ki, hakimiyyət indiyə qədər başqa icra başçıları ilə bağlı yaranan belə vəziyyətlərdə onları postlarında saxlamağa daha çox üstünlük verib. 16 il öncə Şəmkinin icra başçısı Aslan Aslanovun törətdiyi əməlləri, eləcə də aylar öncə Salyanın icra başçısı Tahir Kərimovun "padşahlar"a məxsus mətbuatda yayılan məlum gül fotoları dediklərini zə əyani sübutdur. Sanki haki-

miyyət yerli əhalinin etirazından daha çox, icra başçıları vəzifələrindən uzaqlaşdırmağa çəkinir. Bu vəzifə sahiblərinin zülmündən isə əziyyət çəkən sadə vətəndaşlar olur. Üç il öncə İsmayilli və ondan bir il öncə də Qubada baş verən məlum xalq üsyanları məhz belə yarıtılmaz məmurların qanunsuz əməlləri ucbatından olmuşdu.

Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, iqtidarın bu şəxsləri postlarında saxlamalarına səbəb onlara olan inamdır. Çünki onlar nə qədər özbaşınalıq et-sələr də hakimiyyətə daim sadıqlıqları ilə seçilir. Bölgələri nəzarətdə saxlamağın yeganə yolu isə bu tipli şəxslərin həmin ərazilərdə rəhbərlikdə olmalarıdır.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə hesab edir ki, iqtidar icra başçıları ilə bağlı siyasətini dəyişsə, vətəndaşların tələbləri çoxalar: "Hakimiyyət belə şəxsləri icra başçısı vəzifə-

sindən azad etsə, mahiyyətdə vətəndaşların icra başçısından etik normalara əməl etməyi üçün əllərində kifayət qədər əsaslar olacaq. Hər kəs bu məsələlərdə həm vətəndaş kimi haqqını, həm də mənəvi haqqını istəyəcək. Bu da vətəndaşın icra hakimiyyəti üzərində qələbəsi ilə nəticələnecek. Amma bizdə fərqlidir, icra başçısı daha çox vətəndaş üzərində qələbə qazanmağı düşünür. Ona görə

də hakimiyyət bu tipli məmurları vəzifələrdə saxlamağa daha çox önəm verir".

İ.Ağazadə hakimiyyətin İsmayilli və Quba olayları ilə üzleşə biləcəyi ehtimallarından da danışdı: "Bu gün İsmayilli və Quba hadisələrinə oxşar hadisələr olmasa da, iqtisadi böhranın törətdiyi səbəblərə uyğun regionlarda aksiyalar keçirilir. Arzu edək ki, xaos olmasın. Amma düzgün siyasət yeridilməmə, münasibətlər sisteminde yeni çalarlar ortaya çıxmasa, heç kim heç nədən siqortalanmayıb".

Partiya sədri hakimiyyətin bu cür hallarda kadr qıtlığı ilə üzleşə biləcəyini də istisna etmir: "Hər bir daşı yerindən təpətmək, onun əvəzinə yeni daş qoymaq özü-özlüyündə çətinliklər yaradır. Hakimiyyət üçün köhnələrlə işləmək daha uğurlu variant hesab olunur. Buna görə də iqtidar yoluna bu şəkildə davam edir".

□ Cavanshir ABBASLI

Mədət Quliyev rayonlardakı etiraz aksiyalarından danışdı

DTX rəisi: "Deyirlər, bankdan pul götürmüşük, bu pullar silinsin"

"Bəzi rayonlarda baş verən etiraz aksiyaları manatın devalvasiyası ilə bağlı deyildi". "Report" xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) rəisi, general-leytenant Mədət Quliyev deyib.

"Sadəcə, işləmək istəməyən insanlar belə bir cəhd edirlər. Deyirlər, bankdan pul götürmüşük, bu pullar silinsin. Bu məsələləri dövlət başçısına məruzə etdik", - M.Quliyev əlavə edib.

O qeyd edib ki, bütün dünyada, o cümlədən neft ölkələrində böhran baş verib: "Amma Azərbaycanda bu vəziyyətin

Mədət Quliyev

aradan qaldırılması üçün analoqu olmayan addımlar atılır. Baxın, ölkədə onun qiyməti aşağı salındı, digər ərzaqların da qiymətləri nəzarətdə saxlanılır. Milli valyutamızın dəyərini qoruyub-saxlamağa çalışırıq. Hər şey prezident İlham Əliyevin nəzarətindədir".

DTX rəisi rəhbərlik etdiyi qurumla Xarici Kəşfiyyat Xidməti arasındakı işgüzar münasibətdən də danışdı: "Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Xarici Kəşfiyyat Xidməti yaradılarda qarşımıza tələb qoyuldu ki, hər iki qurum müasir tələblərə cavab verməlidir. Bizə bir ay vaxt verilmişdi. Bu müddət ərzində gördüyümüz işlərlə bağlı dövlət başçısına məlumat verdik. İndi öz səlahiyyətlərimiz çərçivəsində fəaliyyətimizi davam etdiririk".

M.Quliyev onu da bildirib ki, əməkdaşların sayını 30 faiz azaldıblar: "Planımız odur ki, əməkdaşlarımızın fəaliyyəti daha operativ və çevik olsun. İki qurum arasında işgüzar münasibətlər var. Məlumat mübadiləsi aparırıq. Həmin qurumda da kadrlarla bağlı islahatlar aparılır".

26 il öncə Azərbaycan xalqı istiqlal mübarizəsindən geri çəkilməyəcəyini bütün dünyaya nümayiş etdirdi

Bu gün 20 Yanvar hadisələrindən 26 il ötür. Hadisənin başvermə səbəbləri ilə bağlı zaman-zaman müxtəlif fikirlərə, rəylərə rast gəlinə də, bütün əks mövqelər bir nöqtədə kəsişir: bu tarixi gündə Azərbaycan xalqı əsrlər boyu qəlbində yaşatdığı milli azadlıq və istiqlal istəyindən geri çəkilməyəcəyini, bu müqəddəs əməl uğrunda hətta canından belə keçməyə hazır olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

1990-cı il yanvarın 20-də baş verən faciəli hadisələr süquta uğramaqda olan sovet imperiyasının mənfur repressiya maşınının xalqımıza qarşı törətdiyi amansız cinayət idi. Həmin gün 130-dan çox dinc insanın xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilməsi, 1000-ə yaxın insanın yaralanması, şübhəsiz, xalqımız üçün böyük dərd, faciə idi. Lakin eyni zamanda bu hadisə xalqımızın milli azadlıq və müstəqillik uğrunda mübarizəsinin kulminasiya nöqtəsi olmaqla, çağdaş tariximizə qürur və şərəf mübarizəsi kimi daxil oldu.

Yanvarın 19-da Azərbaycanın fəvqəladə vəziyyətin elan edilməsinə 7 saat qalmış 11 minlik sovet ordusu respublikamızın paytaxtı Bakı şəhərinə yeridilər.

kən xüsusi qəddarlıq və görünməmiş vəhşilik törətdi. Azərbaycana yeridilən ordu hissələrinin tərkibinə Stavropol, Krasnodar və Rostovdan səfərbərliyə alınan erməni əsgər və zabidləri, sovet hərbi hissələrində xidmət edən ermənilər, erməni kursantlar da daxil edilmişdi.

SSRİ DTK-nin "Alfa" qrupu yanvarın 19-da saat 19.27-də Azərbaycan televiziyasının enerji blokunu partlatdı, respublikada televiziya verilişləri dayandırıldı. Gecə isə qoşun fəvqəladə vəziyyət elan edilməsindən xəbərsiz olan şəhərə daxil oldu və əhaliyə divan tutmağa başladı. M.Qorbacovun fərmanı qüvvəyə minənədək - yanvarın 20-də gecə 1-dək artıq xeyli insan öldürülmüşdü.

Bakıda fəvqəladə vəziyyətin elan olunması haqqında məlumat isə əhaliyə yalnız yanvarın 20-də səhər saat 7-də respublika radiosu ilə çatdırıldı. Həmin vaxt öldürülənlərin sayı artıq 100 nəfərə çatmışdı.

Məşhurlar həmin gününə necə xatırladıqları barədə "Yeni Müsavat"a danışdı. Onları sizə təqdim edirik.

Xalq şairi Fikrət Qoca: "O zaman atışmaların altında idik. Başımızın üstündən güllələr keçirdi. Həmin gecənin səhəri günü də biz meydanlarda, Filarmoniya ilə Prezident Aparatı arasındakı ərəzidə dayanırdıq. 22 yanvar günü isə hamı indiki Şəhidlər Xiyabanına axın etdi. Axın bizi aparırdı... Həmin gündə bağlı nə fikirlərim, düşüncələrim varsa əsərlərimə, poema və povestlərimə, şeirlərimə köçürdüm. 20 Yanvar şəhidlərinə aid mənim 4 povestim, poemam və çoxlu sayda şeirlərim var".

Xalq artisti, bəstəkar Faiq Sücəddinov: "Xatırlayıram, biz Hökumət Evinin yanında, Hüsü Hacıyev küçəsində, Mərkəzi Universitetin qarşısında dayanırdıq, bir-birimizə dəstək verirdik.

Bu tarix faciə günüdür, çoxlu sayda şəhidlər verdik. Lakin eyni zamanda o gün Azərbaycanın sınaq günü, hüner günüdür. Biz bu sınaqdan məğlub çıxmırıq.

20 Yanvar hadisələri ilə bağlı kifayət qədər əsərlər yazılıb, səhnələşdirilib, mahnılar bəstələnib. Hər il Şəhidlər Xiyabanına gedib o gün şəhid olan insanların anıdır. Onlar heç zaman bizim yadımızdan çıxmayacaq. Bu gün hər cür hərbi vəziyyətə hazırıq. Bizim çox güclü dövlətimiz, prezidentimiz, qoşunumuz var".

Xalq artisti Firəngiz Mütəllibova: "Evimiz Yasamal rayonunda yerləşirdi. Həmin gün qarşıma ad günü idi, o, 20 yanvarda dünyaya gəlib. Evdə kiçik süfrə açılıb onun gəlişini gözləyirdik. Gördüm ki, bayırda hay-küy var. Mikrofonla çağı-

rırlar edilir, müxtəlif səslər gəlirdi. Nə baş verdiyini başa düşə bilmirdim. Çox nıgaran idim. Qardaşım işdən gəldikdən sonra heç 10 dəqiqə keçməmiş atışma başladı. Yadımdadır, metronun "İnşaatçılar" stansiyasının yaxınlığından da tanklar keçirdi. Atışmaya görə evdə aşağı əyilib qalmışdıq... Allah belə bir faciəni bir də yaşatmasın".

Əməkdar artist Bəhram Bağırzadə: "Həmin zaman "Semaşko"da (1 saylı Şəhər Kliniki Xəstəxana) rəhmətlik dostumun yanında idim. Əfsuslar olsun ki, o, xəstəxanada dünyasını dəyişdi. Həmin vaxt Bakının bir çox ərəzində işıqları söndürmüşdülər, həmçinin də "Semaşko"da. Əməliyyatlar əl fəne ilə aparılırdı. Xəstəxanaya bir-birinin ardınca çoxlu sayda yaralı insanlar gətirilirdi..."

Hər il, 20 Yanvar tarixində ailəmlə birgə Şəhidlər Xiyabanına gedib həmin günü yad edirik. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət etsin!"

□ Xalidə GƏRAY

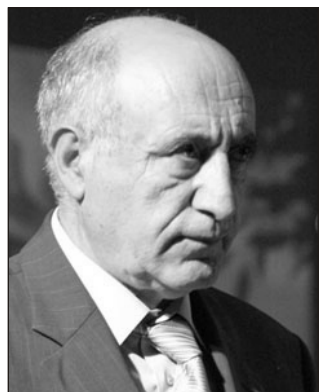
Tanınmış YAP-çılar Eldar Sabiroğlunun məhbus oğlundan danışdılar

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin keçmiş rəhbəri, sabiq YAP-çı deputat Eldar Sabiroğlunun oğlu Rüşad Səfərovun həbsi ölkə mətbuatının gündəmindən düşür. Hər keçən gün sabiq müstəntiqin həbsi ilə bağlı yeni-yeni məsələlər meydana çıxmaqdadır.

Bu məsələnin daim gündəmdə qalmasının heç şübhəsiz ki, əsas səbəbləri R.Səfərovun Zərdab Prokurorluğundakı vəzifəsindən istefa verib, bu addımları atması və E.Sabiroğlunun vaxtilə iqtidar üçün nə qədər vacib şəxslərdən biri olmasıdır. E. Sabiroğlu Heydər Əliyevi Azərbaycana dəvət edən məşhur "91-lər"dən biri olmaqla yanaşı, hazırkı hakim komandanın iqtidar olmasında da böyük xidmətləri var. Amma görünən odur ki, hakimiyyət onun səhvinə bağışlamadı. Əslinə qalsa, son illərdə E.Sabiroğlunun mətbuatdakı sərt çıxışları, sonradan oğlunun atdığı addımlar Səfərovlar ailəsinin bu cür halla üzleşəcəkləri ehtimallarını sürtlənndirirdi.

Maraqlıdır ki, bu proseslərdə vaxtilə E.Sabiroğlunun silahdaşları olan şəxslər susqun görünür. Onların bir neçəsinin mövqeyini öyrənməyə çalışdıq.

Heydər Əliyevin yaxın silahdaşlarından olan "91-lər"in üzvü, sabiq deputat, YAP-çı professor Şahlar Əsgərov keçmiş həmkarının oğlunun həbsdən təəssüfləndiyini bildirdi: "Eldar Sabiroğlu vaxtı ilə Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinə rəhbərlik edib. Hakimiyyət ona böyük görev vermişdi. Sonradan o, müəyyən sərt çıxışlar etdi. Düşünürəm ki, demokratik ölkəyə. Hər bir insan azad sözünü deməlidir. Necə ki, Eldar Sabiroğlunun oğlu da sözlərini açıq şəkildə deyirdi. Onun həbsinə təəssüflənirəm. Hər bir insan yalnız bir dəfə həbsdə ola

Şahlar Əsgərov: "İnsan bir dəfə həbsdə ola bilər, o da ana bətnində..."

bilər, o da ana bətnində. İndi onun həbsinin əsl səbəbləri yəqin ki, üzə çıxacaq. Amma istənilən halda valideyn üçün övladının həbsi ağırdır. Eldar Sabiroğlu ilə deputat həmkarı olmuşuq, "91-lər"də

Maksim Musayev: "Partiyada Əli Nağıyevlə birlikdə..."

adımız bir keçir. Heç bir insanın həbsdə olmasını istəmirəm. Allah tezliklə Rüşadın ailəsinə, digər məhbuslara da azadlıq bəxş etsin. Hüquqşünas şəxsdir, o qədər ciddi səhv etdiyini düşünmürəm".

YAP-ın qurucularından sayılan keçmiş deputat Maksim Musayev partiyadaşının həbs edilən oğlunu tanımadığını söylədi: "Onun haqqında heç bir məlumat verə bilmərəm. Çünki o, gəncdir, barəsində heç bir şey bilmərəm. Eldar Sabiroğlu mənimlə 5 il deputat olub. YAP-da yüksək postlardan birini tutmuşdu. Amma onun oğlunun üzünü belə görməmişəm. Hüquqşünas olduğunu eşitməmişdim. Açıqı, Eldar müəllimin sərt çıxışlarından da xəbərim yoxdur. Ona münasibət necə olduğunu da bilmirdim. O, Müdafiə Nazirliyində işləyəndə yüksək rütbəsi var idi. İqtidara yaxın şəxs olduğundan, nazirlikdə mətbuat xidmətinə ona həvalə etmişdilər. Ora ciddi yer idi. Açıqı, neçə ildir ki, onun özü ilə görüşə bilmirəm. Yalnız onu bilirəm ki, mətbuatda tez-tez görünür. Görünməlidir mənə, çünki müxbirin çöreyi qələmindən çıxır. O, özünü tanı-

malıdır. Sadəcə, fikirlərini söyləyir".

M.Musayev hər bir övladın həbsinə təəssüfləndiyini dilə gətirdi: "Nəinki Rüşadın həbsinə, bütün övladların həbsinə təəssüflənirəm. Əgər o, qatı cinayətkar deyilsə, millətimizə, dövlətimizə xəyanət etməyibse, demək, bu həbsə təəssüflənənmək lazımdır. Amma istənilən halda həbsin səbəblərini araşdırmaq lazımdır. Bəlkə çox şeyi bilmirik. O, hüquqşünasdır, düşünürəm ki, ciddi səhvləri yoxdur".

Qocaman YAP-çı Eldar Sabiroğlu ilə olan tanışlığından da danışdı: "Onun qayınatasını yaxşı tanıyırdım. O, Qərbi Azərbaycanda məşhur adam idi. Çox hörmətə tanınırdı. Sonralar məlum hadisələr oldu. Hər kəs pərənpərəndə düşdü. Bu baxımdan Eldar müəllimlə six-six görüşə bilmirik".

□ Cavanshir ABBASLI

"Qan var" ayı

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

Birinci sinifdə oxuyan uşaq dünən mənə danışdı: "Qabaqca yanvar qanlı olmayıb. Sonra ruslar bizə hücumla keçib, əsgərlərimizi öldürüblər. Çoxlu qərənfil güllü olub. 20 yanvar belə yarandı".

Doğrusu, bilmirəm yanvar ayını 6-7 yaşlı uşaqlar üçün qanlı ay elan etməyin bizə millət olaraq nə xeyri var. Özü də bu, hələ orta məktəbdir. Uşaq bağçalarından belə təbliğat gedir. O yaşda insan üçün yanvar ayı qanlı elan edilməlidir. "İlin birinci ayı, qışın ortası, qar yağın vaxtları" kimi tanısa nə olacaq? Əgər patriotizmi təbliğ etmək istəyirsinizsə onun yolu "qanlı yanvar"dan keçmir. Elə bizim həmin gün ölənlerimiz də bu məqsədlə ölməyiblər. Artıq bu haqda yazmaqdan yorulduq: 20 Yanvarı azadlıq uğrunda qəhrəmancasına həlak olan və başqalarının yaxşı yaşaması uğrunda canından keçən igidlərin anılması günü kimi qeyd etmək yaxşı olmazmı? Bu faciə, qan, yazıqlıq, qurbanlıq əhval-ruhiyyəsinin hansı etiqaddan gəldiyini mən bilirəm, ancaq burda yazmaq istəmirəm.

Bu yaxında rus saytları bir amerikalı hokkeyçinin haqqında çox yazdılar. Rayan Uitni adlı bu gənc Amerikada "NHL"-də (Milli Hokkey Liqası) oynayırmış. Bir gün zədələndi, daha NHL-də çıxış edə bilməyib, meneceri axtarıb, Rusiyada, Soçidə buna bir komanda tapıb. Uitni-nin macəraları da bundan sonra başlayıb. Hokkeyçi bir müddət Soçi komandasında oynadıqdan sonra Amerikaya qayıdıb və indi ordaki qəzetlərdə öz həyatının Rusiya dönəmini yazır. Çox populyar imiş.

Örnek üçün, yazır ki, qaldığım binada məndən başqa kimsə yox idi, zombilerin şəhərinə oxşayırdı. (Bunu Soçi Qış Olimpiadası üçün tikilən kənddə - bizim "Koroğlu" metrosu tərəfdəki, Avropa Oyunları vaxtı müvəqqəti istifadə edilən boş yaşayış massivinə bənzər - yerləşdiriblərmiş). Tibbi yoxlamadan keçməyə gələndə tibb bacısı bunun nəbzini siqaret çəkə-çəkə ölçüb. Yazır ki, qəbul otağında bir yaralı vardı, bir saat qanı axdı, amma heç kimin vecinə deyildi: "Onun yarasını elə kirlə dəsmalla bağlamışdılar, bəlkə də Fetisov 80-ci illərdə bu dəsmalla tərini silmişdi". Uitni-nin qaldığı evin balkonunda çəkdiyi bir video isə ümumiyyətlə şedevrdir. Təsəvvür edin, Soçi körfezində iki qayıq üzür. Qəfil hardansa FHN-in meşə yanğını söndürən təyyarəsi gəlir, katerlərin üzərində tonlarla su buraxıb gedir. Amerikalı hokkeyçi yazır ki, mən bilmirəm onlar sağ qaldırlarmı, bu hərəkətin mənası nə idi...

Mənə maraqlı və məzəli gələn isə təkə amerikalının müşahidələri olmadı. Diqqət elədim, ruslar əslində onları biabır edən bu yazıları böyük fəxrle yayırdılar! Eyni hal sanki ruslardan bizə keçib. Avtoritarizmin yoluxucu xarakteri deyil təkə. Gör neçə il bir sistemdə əsir olmuşuq. Necə ola bilər ki, insan, millət öz geridə qalmışlığını, o cümlədən faciələrini qürur mənbəyi saysın? "Bir nəfər gəldi, çoxlu şor yedi, gedəndə dedi sizi bu ağ şey öldürəcək". Yaxud belə əhvalatı yaqin eşitmişiniz: "Rusiyada bir kişiye dedim bərdəliyəm, dedi siz necə sağ qalmısınız, mən sovet vaxtı ordaki pambıq sahələrinə təyyarədən nə qədər zəhər tökmüşəm". Almanlara əsir düşüb Osvensimdəki qaz kamerasında kayf tutan sumqayıtlının lətifəsi də bu sıradandır. Fikirləşsək çox olacaq. Bəsdür. İndi əksini düşünməyə çalışaq: müsbət cəhətlərimiz nə qədərdir? Qeyd ediləsi, qürurla danışılmalı hərəkətlərimiz, işlərimiz, qələbələrımız faciələrimizin yanında neçə faizdir?

Bunun səbəblərindən biri də tarixə, keçmişimizə qeyri-obyektiv yanaşmağımızdır. 20 Yanvar hadisələri haqda 25 ildə hansı ciddi elmi araşdırma var? Yoxdur. Kino çəkilibmi? Yox. Ədəbiyyat varmı? Yox. "Ağla, qərənfil, ağla" - ortaya çıxartdığımız budur. Yazıq qərənfil... Elə bu cür bilsəvəd, fizioloji yanaşma üzündən hər il 20 yanvar günü aktivlik edənlər məhz o gün Azərbaycanın azadlığına düşmən kəsilənlər, kommunist ideologiyasının daşıyıcılarıdır. Balaca Larisaya, gənc Ülviyə güllə atan, professor Mursaqulov tankda əzib öldürən rejimin nümayəndələri, keçmiş AKP MK və "VLKSM" aktivləri, keçmiş raykom katibləri indi onların qəbrini ziyarət edir, timsah göz yaşları axıdır. Nə qədər insafsız absurdur.

Azad olmayan xalqın "20 Yanvar"ı qeyd etməyə, o xi-yabanda uyuyanları yad etməyə haqqı yoxdur. İstəyirsən lap yanvarı rəsmi qərarla dəyişib qanvar adlandır - bu prosedurun tarix qarşısında bir qərənfil ləçəyi qədər önəmi yoxdur.

"Siyasətdə ciddi, radikal addım atmadan iqtisadi vəziyyəti normalaşdırmaq mümkün deyil. Görülən işlər də ölkəni düşüdüğü dərin böhrandan çıxarmayacaq. Bu nöqtəyi-nəzərdən mütləq radikal addımlar atılmalıdır ki, ABŞ-ın kömək etmək istəmədiyini dövlətlər siyasətində olmağa".

Bu barədə ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu ABŞ prezidenti Barak Obamanın demokratiyanın boğulduğu və böhranla üzleşən ölkələrə kömək edilməyəcəyi barədə bir neçə gün öncə verdiyi bəyanatın Azərbaycana da aid olub-olmadığı barədə suala cavabında bildirdi. S.Cəlaloğlu qeyd etdi ki, ABŞ prezidenti bununla bir çox ölkələrə "iqtisadiyyatınızda böhranın aradan qalxmasını istəyirsinizsə, öncə siyasi islahatları həyata keçirməlisiniz" mesajını vermiş olub: "Obama bildirir ki, böhranla üzleşən antidemokratik ölkələrə kömək etmək lazım deyil. Yəni ABŞ net formada bütün dünyaya mesaj verdi ki, total böhrana düşən bu ölkələrə Birləşmiş Ştatlar və müttəfiqləri vəziyyətdən çıxmaq üçün kömək etməyəcək. Bu, o deməkdir ki, həmin dövlətlər ya siyasi sistemini dəyişməlidir, ya da qlobal iqtisadi böhran onları məhv edib tarix səhnəsindən çıxarmalıdır. Bu nöqtəyi-nəzərdən Azərbaycanda da mütləq radikal addımlar atılmalıdır ki, ABŞ-ın kömək etmək istəmədiyini dövlətlər siyasətində olmağa. Lakin bu gün təəssüf ki, Azərbaycan həmin siyahıdadır. Amerikalı senator Smitin hazırladığı sanksiya sənədi, paralel olaraq bu qəbildən başqa sanksiya sənədlərinin hazırlanması göstərir ki, Azərbaycan Amerikanın "qara siyahısı"nda birinci yerdədir. ABŞ-ın Azərbaycana heç bir kömək etmək fikri yoxdur, əksinə, bu böhran vasitəsilə iqtidarın əl-qolunu bağlamaq fikri var".

"Azərbaycan Amerikanın

"qara siyahısı"nda ön yerdədir"

Sərdar Cəlaloğlu: "ABŞ-ın Azərbaycana kömək etmək fikri yoxdur, əksinə, böhran vasitəsilə iqtidarın əl-qolunu bağlamaq fikri var..."

ADP sədrinin fikrincə, buna görə də radikal siyasi, iqtisadi addımlar atmadan ölkəni indiki vəziyyətdən çıxarmaq olmaz: "Hakimiyyət radikal siyasi-iqtisadi islahatlara getmədən, kənardan Azərbaycana heç bir kömək olmayacaq. Bunu gözləməyə dəyməz. Avropa Oyunlarından əvvəl başlanan dialoq o səviyyədə davam etsəydi, bu gün Azərbaycan bu vəziyyətdə düşməyəcəkdi. İndi Azərbaycanı bu böhrandan çıxarmaq üçün əlimizdə hazır planlar var. Təəssüf ki, hansısa qüvvələr həmin dialoqun gedişatına müəyyən mərhələdən sonra müdaxilə etdilər, münasibətləri əvvəlki nöqtəsinə qaytardılar. Faktiki surətdə dialoqun əhəmiyyəti itib. İndiki mərhələdə isə bu problemlərin dialoqla həll ediləcəyinə, yaxud bunun respublikadakı vəziyyətə müsbət təsir edəcəyinin mümkünlüyünə inanmıram. Dialoq elə bir siyasi prosesdir ki, bu, yalnız kiçik nöqsanların həllinə yaraya bilər. Radikal pis-

leşmə şəraitində dialoq kimi həddən artıq qeyri-müəyyən proseslərlə bu vəziyyətdən çıxmaq olmaz. Şəxsən indi dialoqun ölkəyə nə isə gətirəcəyinə inanmıram. Amma ölkə prezidenti ilə müxalifət rəhbərlərinin görüşünü təklif edirəm. Ölkədə hansı radikal siyasi dəyişikliklər edilməlidir ki, iqtisadiyyatda müəyyən müsbət dəyişikliklər olsun - bunu prezidentə çatdırmaq

istəyirik. Dövlət başçısı bu təklifləri qəbul edər - edər, etməz də xalq orada, hakimiyyət orada, baş verənlərə görə müxalifət məsuliyyət daşımır. Lakin biz düzgün yolu həm xalqa, həm də hakimiyyətə göstərməliyik. Bizim bundan başqa heç bir gücümüz, imkanımız, hüququmuz yoxdur. Hakimiyyət qulaq asmaq istəyər, lap yaxşı, asmaq istəməz, ondan da yaxşı, çünki baş verənlərin məsuliyyəti iqtidarın üzərindədir, bunun müxalifətə aidiyyəti yoxdur. Sadəcə olaraq, biz xalqımızın və dövlətimizin taleyini düşündüyümüzə görə Azərbaycan ərazilərinin işğal edilməməsi üçün, gələcəkdə xarici borcları ödəmək mümkün olmayanda Azərbaycan defolt səviyyəsinə düşəndə milli sərvətlərimizin hərəca çıxarılmaması, iqtidarın daha acınacaqlı aqibətlə üzleşməməsi üçün bu hakimiyyətin özünə təkliflər veririk".

□ E.SEVİDAĞA

"The Washington Times": "Vaşinqton Bakıya tənqid əvəzinə dəstək verməlidir"

"Ciddi regional gərginliklərin yaşandığı bir məqamda Vaşinqton Bakıya tənqid əvəzinə ardıcıl və açıq dəstək verməlidir". APA-nın xəbərinə görə, bu barədə Aleksandr Murinsonun "The Washington Times" nəşrində çap olunan məqaləsində bildirilir.

Qeyd edilir ki, Azərbaycan mürəkkəb regionda yerləşir, cənubda Azərbaycanın iqtisadi inkişafı və hərbi qüdrətini təhdid olaraq görən İran, şimalda başqa dövlətlərin ərazisini ilhaq edən Rusiya, qərbdə isə Rusiyanın vassal olan Ermənistan yerləşir.

"Taliban" və İŞİD-in Xəzər dənizinə yaxın bölgələrdə fəaliyyət göstərdiyi bir məqamda Qərblə strateji anlaşmalara sadıq olan dövlətlə müttəfiqlik ehtiyatlı addım olardı. ABŞ-dan

olan birmənalı dəstək Bakıya qorunması və bir çox müsəlman ölkələrində müşahidə olunan İslam radikalizminin girdabına düşməmək üçün ölkənin indiki rəhbərlərinə alternativ olmadığını düşündür. "Xüsusən də Azərbaycan elektoratu "Ərəb baharı" sse-narisindən ehtiyat edir. Azer-

baycan dəfələrlə müxtəlif güc mərkəzləri arasında manevr etmək və bunlarla yanaşı, ölkənin bütövlük və müstəqilliyini saxlamaq bacarığını nümayiş etdirib. İlham Əliyevin iradəsi sayəsində bu siyasi xətt davam edəcək. Hadisələrin əks şəkildə cərəyan edəcəyi halda Qərb öz enerji planlarını və Qərb-Şərq enerji layihələrini yenidən nəzərdən keçirməyə məcbur olacaq. Avropa enerji təhlükəsizliyi arxitekturasında ciddi dəyişikliklərə hazır olmaya bilər. Xüsusən də Avropanın Rusiyanın enerji asılılığından azad olunması kimi vacib məqamda ciddi dəyişiklik həm qeyri-real, həm də iqtisadi cəhətdən qeyri-sərfəli olacaq. Əgər Bakı Qərbin dəstəyinin etibarlı olmasına inandırılmasa, Moskvanın təsir dairəsinə düşəcək,"-deyə müəllif əlavə edib.

Sanksiyaların ləğvinin İranla Qərbin münasibətlərini düzəldəcəyi, bu vəziyyətin isə Tehranın ənənəvi müttəfiqlərindən olan Rusiya ilə münasibətlərə təsir göstərəcəyi gözlənilir. İranın Qərblə, ABŞ-la münasibətlərinin qurulması Rusiyanın bölgədə təklənməsinə gətirib çıxara bilirmi? Perspektivdə Türkiyə-İran yaxınlaşması da gözlənilirmi?

Politoloq Şahin Cəfəri hesab edir ki, İran-Qərb münasibətlərində pozitiv dəyişiklik Rusiya ilə İran arasında siyasi əlaqələrə hər hansı ciddi mənfi təsir göstərməyəcək. İran öz mənafehinə uyğun, pragmatik və çevik diplomatiya yeridir. Bəzi regional problemlərlə bağlı İran və Rusiyanın maraqları üst-üstə düşür, həmin istiqamətlərdə sıx əməkdaşlıq və koordinasiya davam edəcək: "Xüsusən Suriya məsələsini ayrıca qeyd etmək lazımdır. İran-Rusiya taktiki ittifaqı Suriyada Bəşər Əsəd hökumətini aşkar iflasdan xilas etdi və rejimin ömrünü müəyyən qədər uzatdı. Əsəd sonrasındakı Suriyanın dizaynı və bu mövzuda aparılan beynəlxalq danışıqlar prosesində də hər iki ölkə bir-birinin dəstəyinə ehtiyac duyur. Hətta mən deyirdim ki, İranın BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan Rusiyaya daha çox ehtiyacı var. Bu səbəblə ikitərəfli əlaqələrin inkişaf edəcəyini düşünürəm. Hərbi-texniki sahədə bu əməkdaşlıq dərinləşə bilər.

İran öz silah arsenalını, hərbi sistemlərini yeniləməyə ehtiyac duyur və bu məqsədlə üz tutacağı ölkələrdən biri böyük ehtimalla Rusiya olacaq. Rusiya texnoloji inkişafda Qərbdən geri qalsa da, bu ölkənin hərbi sənayesinin inkişaf səviyyəsi pis deyil və İrana bir çox yeni məhsul təqdim edə bilər".

Bununla belə, Ş.Cəfəri bildirdi ki, İran üzərindən sanksiyaların götürülməsinin Rusiya üçün ziyanlı tərəfləri də var. Bu, ən əvvəl enerji ehtiyatlarının dünya bazarındakı qiymətləri ilə əlaqədardır. İranın Avropa enerji bazarına qayıtması neftin qiymətinin yaxın dövrdə yüksəlməsi ehtimalını heçə endirir: "Hazırda bazarda təklif onsuz da tələbdən artıqdır və qiymətlərin enməsinə səbəb olan başlıca amil budur. İranın bazara dönüşü isə təklifin daha da artması deməkdir, bu isə qiymətlərin yaxın perspektivdə yüksəlməsinə əngəlləyəcək. Hələlik cənub qonşumuzun ixracı ciddi artırmaq imkanları yoxdur, bu səbəblə ilk aylarda İran ixra-

Rusiya İrani itirib təklənirmi?

Şahin Cəfəri: "Sanksiyaların ləğvinin İran üçün yaratdığı effekt onun regional rəqiblərinin əli ilə zəiflədiləcək"

cı təxminən 500 min barel tutan əsas ölkələrdən biri artıracağı planlaşdırır. 6-7 ay sonra ixracı daha 500 min artırmaq nəzərdə tutulub, İran öz neft sənayesində yeni texnologiyalar tətbiq etdikdən sonra isə gələcəkdə hasilat və ixrac daha da artacaq. İrana qarşı embarqo tətbiq edildikdən sonra Avropa bazarında onun yerini

yaya növbəti zərbə olacaq. Bazarlar uğrunda rəqabətin kəskinləşməsi də aşağı qiymətləri şərtləndirən əsas amillərdən biridir".

Yeni situasiyanın Türkiyə-İran əlaqələrinə təsirlərinə gəldikdə isə ekspert vurğuladı ki, hazırda iki ölkənin regional maraqlarının toqquşması müşahidə olunur. Suriya və İraqda maraqlar kəskin ziddiyyət təşkil edir. İranın Suriyada Bəşər Əsədə fəal dəstəyi və onu ayaqda tutmağa çalışması, İraqda isə məzhəbciliyə əsaslanan siyasətlə öz mövqelərini möhkəmləndirməsi və Bağdaddakı hökuməti Türkiyə əleyhinə yönləndirməsi Ankaranı qəzəbləndirən, onun sinir uclarına toxunan məsələlərdir: "Hətta bu ya-

xınlarda Türkiyə baş nazirinin müavini, hökumət sözcüsü Numan Kurtulmuş İrani PKK-ya dəstək verməkdə ittiham edib ki, uzun illərdə iki ölkə münasibətlərində belə hal müşahidə olunmurdu. Hazırda Türkiyə İranın bölgədə artan təsirini zəiflətmək üçün Səudiyyə Ərəbistanı və onun ətrafındakı ərəb ölkələri ilə fəal əməkdaşlıq edir. Bu yaxınlarda qurulduğu elan olunan və Türkiyənin də daxil olduğu "İslam koalisiyası" da məhz İranın regional ekspansiyasını dayandırmaya yönəlib. Bundan başqa, son vaxtlar Türkiyə ilə İsrail arasında buzların əriməyə başlaması müşahidə olunur. Bunun əsas səbəbi hər iki dövlətin regional maraqlarının üst-üstə düşməsi və bu kontekstdə İranın fəallığından duyulan ortağ narahatlığıdır. İran əleyhinə güclü blok formalaşmaqdadır və hesab edirəm ki, sanksiyaların ləğvinin İran üçün yaratdığı effekt onun regional rəqiblərinin əli ilə zəiflədiləcək və Tehranın bölgədə dominant rol oynamasına imkan verilməyəcək".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Tehranın dondurulmuş 55 milyardı özünə qaytarılacaq

"İranın güclənməsindən ən çox yararlanan qonşu ölkə Ermənistan olacaq"

İrana qarşı beynəlxalq sanksiyaların aradan qaldırılması nəticəsində rəsmi Tehran təxminən 55 milyard məbləğində dondurulmuş maliyyə vəsaitlərini geri alacaq. **Bunu ABŞ-ın dövlət katibi Con Kerri bəyan edib. O, bəzi ekspertlərin adıçəkilən məbləğin 100-150 milyard dollara çatacağı barədə proqnozlarını qəti şəkildə təkrar edib: "Bu uydurma rəqəmlərdir. İran təxminən 55 milyard alacaq".**

Dövlət katibi həmçinin vurğulayıb ki, İran maliyyə vəsaitini bir dəfəlik deyil, hissə-hissə alacaq.

Həmçinin İranın 1981-ci ildə ABŞ banklarında dondurulmuş 400 milyon dolları faizi ilə birlikdə - 1 milyard 700 milyon dollar həcmində qaytarılacaq. Bunu da Con Kerri yazılı açıqlamasında bildirib. Bu pulların İranın Mərkəzi Bankına köçürülməsi nəzərdə tutulub.

Siyasi ekspertlər və iqtisadçıların bir çoxu İrana qarşı sanksiyaların götürülməsi nəticəsində bu ölkənin neftinin dünya bazarına çıxmasının və xarici banklardakı dondurulmuş 55 milyard vəsaitinin önünün açılmasının İranı gücləndirəcəyini bildirirlər.

Neft məsələləri üzrə tanınmış ekspert İlham Şabanın fikrincə, sanksiyaların ləğvi İranın qarışısında yeni imkanlar açacaq: "İran tək-

cə yenidən global neft bazarına qayıtmır, həm də 2012-ci ildən xarici maliyyə bazarlarında dondurulmuş hesablardan on milyardlarla dollar vəsait əldə etmək imkanı qazanır. Nəzərə alsaq ki, 2016-cı ildə

dünya üzrə çox gərgin bir iqtisadi vəziyyət proqnozlaşdırılır, bu dövrdə İran sanki bir əlavə stimula qazanır. Uzun illər beynəlxalq sanksiyalar nəticəsində təcrid olunmuş, qənaət rejimində yaşamış ölkə üçün tama-

milə yeni imkanlar açılır. Neft ucuzlaşır, İran bazara əlavə həcm çıxaracaq, əlavə maliyyə vəsaitləri cəlb edəcək, Qərb və Şərq ölkələri ilə ticarət və tərəfdaşlıq əlaqələrinə başlayacaq və daha çox uğur qazanacaq. Digər körfəz ölkələrində bir ruh düşkünlüyü varsa, İrandə bunun əksini görəyik. Ona görə burda neftin qiyməti elə bir önəm daşımayacaq".

Bəs İranın bu şəkildə yüksəlişi Azərbaycana necə təsir edəcək? İranın maliyyə və iqtisadi baxımdan güclənməsinin ölkəmizə müsbət, yoxsa mənfi təsiri ola bilər?

Müsavat Partiyası Divanının üzvü Razim Əmiraslanlı hesab edir ki, ABŞ və Avropa İttifaqının İran üzərindən sanksiyaları götürməsi çox müsbət hal olsa da, bunun Azərbaycan üçün müəyyən fəsadları da olacaq. Eyni zamanda qonşuluqda yerləşən avtoritar bir rejimin daha da güclənməsi ölkəmiz üçün potensial təhlükədir: "Nəzərə alsaq ki, Azərbaycanla müharibə vəziyyətində olan, eyni zamanda 23 ildir torpaqlarımızı işğalda saxlayan Ermənistanla da İran çox ciddi iqtisadi əlaqələrə malikdir, Ermənistanla bağlı bir çox layihələrin 70 faizini İran tərəfi maliyyələşdirir, deməli, İranın maliyyə vəsaitlərinin artması Ermənistanın maddi dəstəyi bir az da artır bilər. Məsələn, Ermənistan-İran üçüncü yüksək-voltlu elektrik xəttinin tikintisi, İran sərhədi yaxınlığında Ermənistanın Meğri rayonunda su elektrik stansiyasının tikintisi üzrə gələcək planları və sərhədyanı yaşayış məntəqələrində qazbövlüşdürücü şəbəkəsi tikintisi proqramının gedişi ilə bağlı məsələlərin artıq planlaşdırılması, İrəvanla Tehran arasında üçüncü yüksək-voltlu elektrikötürmə xəttinin tikintisinin bərpa edilməsi, Şimal-Cənub yol dəhlizi investisiya proqramı və Ermənistan-İran dəmir yolu layihəsinin maliyyələşdirilməsi İranın maliyyə imkanlarının artması üzündən daha sürətli və tez həyata keçiriləcək. Bir sözlə, farslar həmişə olduğu kimi yenə də Ermənistanın yanında olacaq. İranın güclənməsindən ən çox yararlanan qonşu ölkə Ermənistan olacaq".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

İrana qarşı beynəlxalq sanksiyaların götürülməsi dünya gündəminin əsas müzakirə mövzularından biri olaraq qalır. Təbii ki, regional kontekstdə də bu hadisənin mümkün nəticələri təhlil və proqnoz edilməkdədir.

Anlaşmadan sözsüz ki, Azərbaycan da məmnundur. Ən azı ona görə ki, Tehranın nüvə dosyesi ilə bağlı potensial müharibə riski, faktiki, aradan qalxıb, region daha təhlükəsiz bir duruma girib, habelə cənub qonşumuza görə Azərbaycan ABŞ və Avropa ilə uzunmüddətli diskamfort vəziyyətdən qurtulub.

İşğalçı Ermənistan isə ikiqat toy-bayram içindədir. Nədən ki, İran Rusiya ilə birgə onun bölgədə iki ən mühüm müttəfiqindən biridir və bu üzündən cənub qonşumuzun sanksiyalardan sonra iqtisadi cəhətdən güclənməsi, onun regional nüfuzunun artması Ermənistanın da güclənməsi demək olacaq. Bundan əlavə, təcavüzkar ölkə İranın nəhəng qaz ehtiyatlarının Avropa bazarlarına çıxarılmasında tranzit ölkə olmağa böyük

ümidlər bəslədiyini gizlətmir.

Bütün bunların fonunda Dağlıq Qarabağ məsələsinin dinc yolla həlli perspektivinin yeni çalarlar qazanacağı istisna deyil. Çünki daha güclü və Qərblə problemi olmayan Tehran problemə bundan sonra fəal müdaxilə etmək, o sırada İrəvana təsir imkanlarını artırmaq hesabına öz maraqlarını qorumaq imkanları əldə edə bilər.

Siyasi müşahidəçilərə görə, Tehranın konkret olaraq Azərbaycana və Ermənistanla münasibətdə siyasəti ciddi dəyişikliklərə uğramayacaq. Tehranın bu iki ölkəyə qarşı siyasəti isə çoxdan bəllidir: cənub qonşumuz olan şüə İranı şüə Azərbaycanın ərazilərini üçüncü on ildir işğal altında saxlayan Ermənistanın, deyil-

İranda sanksiyalardan qurtuluşu

Qarabağ məsələsinin həllini yubadacaq

Ermənistanın cənub müttəfiqinin güclənməsi ilə işğalçı ölkə daha destruktiv mövqeyə köklənə bilər; Tehranın yeni nəfəs qazanması təcavüzkarın da nəfəs qazanması demək olacaq, çünki...; **Avropa İttifaqı:** "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli bizim üçün prioritet olaraq qalacaq..."

Andrey Boqdanov

XİN Rusiyanın baş masonunu da "qara siyahı"dan çıxardı

Rusiya siyasətçisi Andrey Boqdanov Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin "arzuolunmaz şəxslər" siyahısından çıxarılıb. Məlumatla görə, Rusiya vətəndaşı, Kommunist Sosial Ədalət Partiyasının sədri, Rusiya Böyük Mason Lojasının Ali ustadı A. Boqdanov XİN-ə məktubla müraciət edərək, adının "Azərbaycan Respublikasının işğal edilmiş ərazilərinə qanunsuz səfər etmiş əcnəbilərin siyahısı"ndan çıxarılmasını xahiş edib.

A. Boqdanov məktubunda Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyü, suverenliyi və qanunlarına hörmət etdiyini, Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərinə bilmədən və səfərin fəsadlarından əvvəlcədən məlumatlı olmadan səfər etdiyini qeyd edib. O, bu səfərin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə qarşı yönəlmədiyini vurğulayıb.

Səfərlə əlaqədar təəssüfünü ifadə edən A. Boqdanov Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərinə səfərin heç bir halda Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində yaradılmış qondarma rejimin təşviqinə xidmət etmədiyini bildirib və işğal olunmuş ərazilərə qanunsuz səfərlə əlaqədar Azərbaycan hökuməti və xalqından üzr istədiyini qeyd edib. Boqdanov həmçinin gələcəkdə işğal olunmuş ərazilərə bu kimi səfərlərdən çəkinəcəyini dəir zəmanət verib.

A. Boqdanovun müraciəti müvafiq qaydada nəzərdən keçirilib və onun adının "Azərbaycan Respublikasının işğal edilmiş ərazilərinə qanunsuz səfər etmiş əcnəbilərin siyahısı"ndan çıxarılmasına dair qərar qəbul edilib.

diyi kimi, bölgədə iki əsas müttəfiqindən biridir. Çünki Azərbaycanın müstəqilliyini 8-ci sırada, Rumıniyadan da sonra tanıyan Tehran üçün Azərbaycan adlı dövlətin varlığı həmişə arzu edilməz olub.

Elə məsələ də ondadır ki, bu dəfə Ermənistanın müttəfiqi qismində daha güclü bir İran ortaya çıxa bilər. Halbuki müsəlman dünyasının digər iki böyük dövləti - Türkiyə və Pakistan, hətta Özbəkistan işğal faktına görə indiyədək Ermənistanla diplomatik münasibətlər qurmayıb.

Tehranın Azərbaycan siyasəti də çoxdan məlumdur: guya bizim din qardaşımız olan cənub qonşumuz Ermənistanla himayədarlıq ələməklə, onu gücləndirməklə Azərbaycana qarşı ondan, Qarabağ məsələsindən özünəməxsus təzyiqliq vasitəsi kimi və şantaj qismində istifadə edir, rəsmi Bakının Güney məsələsinə müdaxilə imkanlarını əngəlləyir.

"İranda beynəlxalq birliklə əlaqələrinin nizamlanması Ermənistan üçün bütün mənarlarda şans deməkdir. İran Ermənistanla dost ölkədir və iki ölkənin uzunmüddətli planda həm iqtisadi, həm siyasi, həm də təhlükəsizlik sferalarında maraqları üst-üstə düşür. Bu isə o deməkdir ki, İran-Qərb münasibətlərinin nizamlanması Ermənistanla imkan verəcək ki, Tehranla daha dolğun əlaqələr qursun, eyni zamanda Rusiyadan həm iqtisadi,

həm də energetik asılılıq məsələlərinin həllində imkanlar qazansın... İran-Qərb münasibətlərinin normallaşması Rusiya-Türkiyə roluna qarşı mühüm əks-balans rolunu oynayacaq ki, bu da Ermənistanın təhlükəsizliyi baxımından vacibdir".

Bu sözləri erməni ekspertlərindən biri İran üzərindən sanksiyaların götürülməsinə münasibət bildirərək deyib. Eyni zamanda bununla o, Ermənistandakı ovqatı ifadə edib.

Göründüyü kimi, ermənilər İranın yeni siyasi və iqtisadi nəfəs, dirçəliş qazanmasını həm də özlərinin təzə nəfəs qazanması kimi qiymətləndirirlər. Demək, Qarabağ məsələsində bundan sonra Ermənistandan konstruktiv mövqə gözləmək bir az da mənasız olacaq.

O ki qaldı cənub qonşumuzun guya İrəvana artan təsirləri hesabına konfliktin həllinə pozitiv töhfə vermək, ədalətli münsif olmaq perspektivinə, bunun acı nəticəsini artıq bir dəfə Azərbaycan öz üzərində görüb - 1992-ci ilin mayında İranın vasitəçilik elədiyi vaxtda Azərbaycan şəhəri Şuşanın erməni qüvvələri tərəfindən işğal edilməsi şəklində.

Bu xüsusda Ermənistan-dan ötrü Rusiyanın İranda əvəzlənməsi də Qarabağ ixtilafının həllinə fayda verməyəcək. Çünki Moskva kimi Tehran da məsələdə tərəfsiz deyil, konfliktin uzanmasında maraqlıdır.

Bu arada Avropa Birliyi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin təşkilatı üçün prioritet olduğunu bildiren bəyanat yayıb və Ermənistan və Azərbaycan arasında dialoqun prezidentlər səviyyəsində davam etdirilməsinə çağırıb.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli Avropa Birliyi üçün prioritet məsələ olaraq qalır". Bu barədə Avropa Birliyi-Ermənistan Əməkdaşlıq Şurasının toplantısının yekununda qəbul olunan bəyanatda deyilir.

Sənəddə bildirilir ki, münaqişə ilə bağlı hazırkı status-kvo qəbul edilməzdir: "Təmas xəttində və Ermənistan və Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərində təhlükəsizliklə bağlı vəziyyət ciddi narahatlıq predmetidir. Avropa İttifaqı tərəflərə ATƏT-in rəhbərliyi ilə

aparılan danışıqlarda iştirak etmək və danışıqlarda öhdəlik nümayiş etdirməklə bağlı çağırışını təkrarlayır. Avropa Birliyi münaqişənin həlli məqsədilə yaradılmış Minsk Qrupunun vasitəçilik missiyasına dəstəyini ifadə edir. Eyni zamanda Ermənistan və Azərbaycan arasında dialoqun prezidentlər səviyyəsində davam etdirilməsinə çağırır və həmsədrlərin təşəbbüsü ilə İsveçrədə ötən il dekabrın 19-da keçirilən görüşü alqışlayır. Bu görüş gələcək addımlarla bağlı fikir mübadiləsi aparmaq üçün vacib imkan yaratdı. Bununla yanaşı, sülh razılaşması əldə edildikdən sonra AB sülhəradıcı fəaliyyətləri dəstəkləməyə, mü-

naqişədən əziyyət çəkən regionların bərpa və reabilitasiyasına yardım etməyə hazır olduğunu bəyan edir".

Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik də prezidentlər arasında təmasların vacibliyindən danışıb. "2016-cı ildə həmsədr prezidentlər arasında dialoqu gücləndirməyi planlaşdırır". Bu sözləri o, APA-ya açıqlamasında deyib.

Ceyms Uorlikin sözlərinə görə, eyni zamanda həmsədrlər Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri ilə işləməyə davam edəcəklər: "Biz xarici işlər nazirləri ilə həll prosesi ilə bağlı təkliflər, təmas xətti və beynəlxalq sərhədlər boyunca gərginliyin artması riskini azaltmaq üçün tədbirlər və Dağlıq Qarabağ icmalari arasında dialoqun təşviqi istiqamətində işləməkdə davam edəcəyik".

Rusiya ilə PKK terror təşkilatı arasında gizli danışıqlar ifşa edilib. Bu isə dünya ictimaiyyətinə Rusiyanın PKK-ya dəstək verməsi və bu terror təşkilatının əli ilə Türkiyədə terror aktları törədilməsi ilə bağlı şübhələri bir daha təsdiqləyib.

Məlumatda deyilir ki, Rusiyanın nümayəndə heyətləri PKK ilə 12 dekabr 2015-ci il tarixindən bu yana ən azı 6 dəfə görüşüb. Görüşlər Qəndil və Süleymaniyədə keçirilib.

PKK ilə görüşən rus heyətlərinə Viktor Simalov adlı diplomat başçılıq edib. Onun Rusiyanın Ərbildəki konsulluğunda çalışdığı bildirilir.

Ən son ötən həftə Qəndilin Levje kəndində PKK səlahiyyətliləri ilə görüşən Rusiyanın kəşfiyyat səlahiyyətlilərinin gündəmində kürd qazının Türkiyəyə nəqli olub. Ankara isə Türkiyəni Şimali İraqqla birləşdirən enerji kəmərlərinə qarşı mümkün təxribatlardan narahatdır.

Bundan əlavə, İstanbul və Ankarada törədilən dəhşətli terror aktlarını İŞİD öz üzərinə götürsə də, bəzi politoloqlar bu hadisələrdə Rusiyanın əlinin olmasını da istisna etmir.

Atlas Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Rusiya-PKK əməkdaşlığının artıq dünya ictimaiyyəti üçün sirr olmadığını bildirdi: "Türkiyə Rusiya təyyarəsini vurduqdan sonra rusiyalı rəsmilərin yerli telekanallara verdikləri şərhləri oxuyanda mənə elə bir təəssürat yaranırdı ki, Rusiya bölgədəki kürdlərə dəstək verəcək. Çünki daha əvvəl də Rusiya -Türkiyə münasibətlərinin gərginləşmədiyi dövrdə Putinin belə bir açıqlaması olmuşdu ki, o nəinki Suriyada Əsədə, İŞİD-lə vurulan başqa qruplara da dəstək

Selaheddin Demirdaş

Vladimir Putin

Putin düşməninin düşməni ilə dost oldu

"Rusiyanın PKK ilə təmaslarının olması artıq sirr deyil"

verəcək. Bu mənada mən güman edirdim ki, həmin qruplardan biri PKK-nın Suriya qolu PYD idi və onunla da təmaslara başladılar. O zaman heç Türkiyə Rusiya təyyarəsini vurmamışdı. Təyyarə vurulduqdan sonra isə Rusiya hakimiyyət orqanları və ekspertləri mediada açıq-aşkar Türkiyə əleyhinə çıxış etməyə başladılar və açıq deyirdilər ki, PKK-ya dəstək də mümkündür. Artıq bəlli idi ki, yəni danışıqlar başlayıb, ya da bununla bağlı planlar quru-

lur. İndi isə ortaya çıxdı ki, Rusiya ilə PKK arasında gizli danışıqlar aparılıb".

Politoloq iddia etdi ki, əslində PKK ilə Rusiya arasında bir çox köhnə kanallar mövcuddur: "Elə PKK-nın yaranması da SSRİ ilə bağlı idi. Rusiya da keçmiş sovet ittifaqının banisi idi. Keçmiş FTB indi Rusiyanın kəşfiyyat orqanıdır, deməli, kanalları yaxşı bilir. Bütün rabitə xətləri, əlaqə yaradan şəxslər haqqında məlumatları var. Ona görə də

Rusiya ilə PKK arasında danışıqların başlaması yeni xəbər deyil, sadəcə, dondurduqları danışıqlara yenidən başlayıblar. Əsas istək də o idi ki, PKK-nın əli ilə Türkiyəni zəiflətməyə çalışsınlar, Türkiyənin problemləri artsın. Təsədüfi deyil ki, Türkiyənin Rusiya təyyarəsini vurmasının ardından PKK Türkiyənin bəzi şəhərlərini ələ keçirməyə çalışdı. Halbuki PKK-nın 30 illik tarixində bunu bacarmamışdılar. Bu yeni taktika idi. Düşü-

nürəm ki, bu taktikanın arxasında Rusiyanın istəkləri dururdu və Rusiya bu terror təşkilatından öz məqsədləri üçün istifadə etməyə çalışır. Lakin bu plan alınmadı. Türkiyə PKK-ya qarşı sərt mövqə tutdu. Yüzlərlə terrorçu zərərsizləşdirildi, artıq həmin bölgələrin 90 faizi terrorçulardan təmizləndi. Düşünürəm ki, Rusiyanın müəyyən dairələri gələcəkdə də PKK-dan öz müəyyən məqsədləri üçün istifadə etməyə çalışacaqlar".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Dünyadakı azərbaycanlılar eyni gündə, eyni saatda aksiyaya keçirəcək

Laçın Məmişov: "Bu aksiyaya kimin nə dərəcədə səmimi olmasını göstərəcək"

Işveçrədə yaşayan mühacirlər Azərbaycanda baş verən proseslərlə etiraz əlaməti olaraq aksiyaya planlaşdırırlar. Bu barədə sözügedən ölkədə yaşayan mühacir Laçın Məmişov sosial şəbəkədə yaydığı elanda bildirib. Elanda göstərilir ki, işveçrədə yaşayan mühacirlər Avropa, Amerika, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna və bütün dünyada yaşayan mühacirlərə səslənir, eyni zamanda bütün KİV redaktorları və jurnalistlərə aksiyaya informasiya dəstəyi verməyi xahiş edirlər.

Müraciətdə qeyd edilib ki, işveçrədə fəaliyyət göstərən "Haqq və Ədalət" təşkilatı tərəfindən verilmiş təklifi müzakirə edib, bütün dünyada yaşayan mühacirlərə müraciət etmək qərarına gəlinib: "Hamımıza məlumdur ki, manatın son devalvasiyasından sonra Azərbaycanda vətəndaşlarımızın maddi durumu olduqca bərhad vəziyyətdədir. Artıq bölgələrimizdə maddi durumu acınacaqlı vəziyyətdə olan vətəndaşlarımız etiraz aksiyaları keçirirlər. Lakin rejim bütün bu etirazları dinləmək, insanların problemləri ilə maraqlanmaq əvəzinə, dinc əhəlinin üstünə qoşun yeritməklə zor tətbiq

edərək haqlarımızı tapdalayırlar. Bu etiraz dalğasından öncə ölkədəki özbaşınalığa etiraz edən, hakimiyyətin cinayətlərini ifşa edən aktivistləri, jurnalistləri, siyasətçiləri də eyni metoddla şərhləyərək həbsxanalara doldurdu. Bu gün də bölgələrdəki etirazların "qarşısını almaq" üçün yeni həbslər dalğası tüğyan etməyə başlayıb. Həbs olunanlar arasında siyasi partiyaların üzvləri ilə yanaşı, öz yaşamaq haqqını tələb edən insanlar da var. Bütün bu haqsızlıqlara internet və sosial şəbəkələr üzərindən edilən etirazlar və təpkilər heç bir nəticə vermir. Əksinə, Azərbaycandan kənar da ya-

şamaq məcburiyyətində olan mühacirlərin sosial şəbəkələrdə paylaşıqları fikirlərə, yazılara dəstək olan, şərh edən ölkə daxilində yaşayan vətəndaşlarımız da hakimiyyətin qarşısında durub. Bu da müəyyən bir müddətdən sonra həmin aktiv insanların həbsi-

nə, təhdid olunmasına gətirib çıxardır. Odu ki, biz hakimiyyətin etdiyi haqsızlıqlara fərqli formada etirazlar etməliyik. Mənsub olduğu partiyadan, siyasi baxışlarından asılı olma-yaraq bu gün bizim hamımızın birləşmək, bir hədəfə vurmaq üçün bir araya gəlməmizin za-

manıdır. Kiminsə kimlə hər hansı bir incikliyi, küsüüllüyü belə varsa, bu məsələdə hər şey arxa plana keçməlidir. Aksiyanın rəsmi icazəsini almaq, hər birimizin əvvəlcədən işini planlaşdırması, aksiyaya daha mütəşəkkil şəkildə hazırlıq görülməsini nəzərə alaraq aksiyanın 06 fevral 2016-cı il saat 14:00-da bütün ölkələrdə eyni gündə, eyni saatda keçirilməsini təklif edirik. Aksiyanın təşkilini hər ölkədə bir neçə nəfər öz üzərinə götürə bilər. Keçiriləcək aksiyaya ilə bağlı kimin nə təklifi varsa, zəhmət olmasa öz təkliflərinizi bildirin. Eyni zamanda aksiyanın vaxtını, saati məsələsini də müzakirə edə bilərik. Tək müzakirə olunmamaq bir məsələ var: Aksiyanın ayrı-ayrı günlərdə keçirilmə məsələsi, bu aksiyayı parçalamaqdır. Ona heç bir halda yol verilməməlidir. Aksiyaların təşkilat komitəsi açıq-

dır. İstənilən hər bir şəxs bu aksiyanın təşkilatı komitəsinə qoşula bilər. Bütün mühacirlərin borcu xalqın yanında, hakimiyyətin qarşısında olmaqdır. Bu aksiyaya hamımızın aksiyasıdır".

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında L.Məmişov dedi ki, bu, həm də Azərbaycanda bu gün iqtisadi problemlərdən əziyyət çəkib haqqını tələb edən vətəndaşlarımızın problemlərini dinləmək əvəzinə, onların üstünə qoşun yeridən hakimiyyətə etirazlarıdır: "Həm də düşündü ki, mühacirlərin birliyə gəlməsi üçün bir ənənə yaransın. Kimin kiminlə şəxsi zəmində nə problemi varsa, bu məsələlərdə arxa plana keçməlidir. Çünki bizim ölkənin vətəndaşları bu gün meişət problemlərinə görə özünü yandırır, dənizə atır, intihar edir. Bu bizim millətin faciəsidir. Buna heç bir halda biganə qala bilmərik".

L.Məmişov dedi ki, aksiyanın baş tutması başqa ölkələrdə yaşayan mühacirlərin nə dərəcədə səmimi olmasını asılıdır: "İşveçrədə biz bütün hazırlıqlara start vermişik. Ümid edirəm ki, başqa ölkələrdə yaşayan mühacirlər də biganə qalmayacaq. Bu aksiyaya kimin nə dərəcədə səmimi olmasını göstərəcək".

□ Sevinc TELMANQIZI

Avropadakı mühacirlərimiz anti-İslam təbliğatından danışdı

Hacı Hacıyev: "İnanclılar hər addımbaşını dini azadlıqlar haqqında beynəlxalq normalardan sui-istifadə edirlər"

"Avropada rusdilli KİV-lərin məqsədlərindən biri də müsəlman-xristian qarşıdurmasının yaranmasına nail olmaqdır. Avropanın rusdilli mətbuatında və rus mətbuatında bu tipli qeyri-dəqiq məlumatlar əvvəllər daha çox Türkiyənin və türklərin əleyhinə yazılırdı. Son bir ildə isə Avropanın rusdilli mətbuatı və ruslar təkcə türklərin deyil, bütün müsəlmanların Avropaya təhlükə olmasını sübut etməyə çalışırlar. Bu tipli qeyri-dəqiq məlumatların Azərbaycan KİV-lərində yer almasının tərəfdarı deyiləm". Bunu hazırda Almaniya mühacir həyatı yaşayan Miqrantlara Hüquqi Yardım Mərkəzinin rəhbəri Ələvsət Əliyev deyir.

Musavat.com-a açıqlamasında Ə.Əliyev bildirib ki, ikiildir Avropada dərc olunan mətbuatı hər gün oxuyur. Onun sözlərinə görə, ruslar müsəlmanların sayının artmasını gələcəkdə xristianlığın zəifləməsi kimi qiymətləndirir və bunu faciə hesab edir: "Əvvəlcə yazırdılar ki, Almaniya doğulan hər 10 uşağın birinin türk olmaq kimi təhlükəsi var. İndi də müsəlmanların əleyhinə daha kəskin yazırlar. Və olmayan cinayətləri də müsəlmanların adına yazırlar".

Müsaibimiz bugünlərdə Berlinə 3 nəfər miqrantın rusdilli ailədən olan qızı zorlaması ilə bağlı yayılan xəbərə də münasibət bildirib. Xatırladaq ki, xəbərlərdə rusiyalı almanların ailəsindən olan 13 yaşlı qızın yanvarın 11-də məktəbə gedərkən yoxa çıxması barədə yazılmışdı. Qızın xalası bildirmişdi ki, Yaxın Şərqdən olan bir nəfər onun bacısı qızına yaxınlaşaraq məktəbə qədər aparacağı təklif edib. Gənc qız avtomobilə oturanda kişinin tək olmadığını görüb.

"Uşaq danşdı ki, mənzildə yalnız çarpayı və döşəmənin üstündə bir döşək var idi. Mənzildə başqa heç nə yox idi. Onlar qızı çarpayının üstünə yıxaraq, növbə ilə öz işlərini görüblər. Üç nəfər idilər. Gəlmələrə oxşayırdılar", - zərərçəkmiş şəxsin qohumu bildirib.

Ə.Əliyev isə bu xəbər haqqından uzaq olduğunu düşünür. Onun sözlərinə görə, 13 yaşlı qızı alman dilini bilməyən ərəb aldadaq başqa ünvana apara bilməz: "Həm də 13 yaşlı alman qızının zorlanmasına alman polisi necə cinayət işi açmaya bilər? Rusiya TV-si iddia edir ki, naməlum islam məşəli 3 kişi naməlum ünvanda 13 yaşlı qızı zorlayıb, alman polisi də araşdırmaqdan imtina edib. Yeni bu fikrin özü hər şeyi təsdiq edir. Və Rusiyanın bu siyasətinə cavab vermək gücündə olan normal türk və ya müsəlman icması mövcud deyil".

Ə.Əliyev hesab edir ki, dünyanın hər yerində qadınlara qarşı zorakılıq cinayətləri baş verir və bu, Almaniya da mümkündür: "Lakin o qadına qarşı törədilən cinayət həmin xanımın xristian olmasına görə deyil. Eyni zamanda Almaniya mətbuatının məsələni gündəmdə saxlaması Merkelə qarşı aparılan siyasətlə bağlıdır daha çox. Çünki miqrantların Almaniya və qədər çox sayda qəbul olunması onun təklif və təkidilə oldu".

Müsaibimiz dedi ki, əgər miqrant hansısa qadına qarşı zorakılıq əməli edibsə, bunu da miqrant yox, insan olduğu üçün edib. Ə.Əliyev bununla bağlı maraqlı bir paralel də apardı: "Bakıya 90-larda işğal olunmuş ərəzilərdən gələn qoyunları da, kəndlərinin həyat tərzi də gətirmişdilər. Siz təsəvvür edərsiniz Kölnə nə qədər polis var? Onların müdaxilə etməməsi, bu arada 200 qadına qarşı zorakılığın olması mümkün deyil. Yeni bu, həqiqətən də daha çox siyasi aksiyadır. Merkelin siyasi imicinə yönəlmiş siyasi aksiya. Təbii ki, mən belə görürəm.

İsveçrədə yaşayan mühacir Hacı Hacıyev isə hesab edir ki, burada söhbət statistikadan gedir. Onun fikrinə, bununla yanaşı, Avropada anti-İslam əhvalı da var: "Əsas məsələ kriminallaşmanın statistikasıdır. İkinci bir problem İslam əxlaqı üçün normal sayılan şeylərin avropalılar tərəfindən qəbul edilməməsi, bunu cinayət əməli kimi dəyərləndirməməsidir. Fundamental götürüldükdə, gərək gəlmələr yerli qanunlara uyğunlaşsın, amma çox vaxt bunun tərsi olur, xüsusən də inanclılar hər addımbaşını dini azadlıqlar haqqında beynəlxalq normalardan sui-istifadə edirlər".

□ Sevinc TELMANQIZI

İranın Qərblə anlaşması bölgə üçün yeni şərtlər formalaşdırır. Dünya enerji bazarı artıq bu anlaşmadan "öz payını" alıb. Amma müşahidəçilərə görə, İran yeni dövrdə bölgədə həm də siyasi aktivliyini də artıracaq. Təbii ki, bu ehtimallar İranın ən böyük qonşusu, eyni zamanda uzun müddət rəqibi və hazırda bəlli səbəblərdən soyuq münasibətlərə malik olduğu Türkiyədə də araşdırılır.

"İran-Qərb anlaşması Türkiyənin lehinə görünür"

Türkiyəli professor: Mehmet Seyfəddin Erol: "ABŞ-la münasibətlərini qaydaya salması İrani bölgədə Türkiyənin qarşısına geopolitik və geostrateji olaraq bir rəqib kimi çıxarır"

Tehranın bölgədə güclənməsi Türkiyədə necə qiymətləndirilir? Ankara yeni dönmə necə görünür və gözləntilər nədən ibarətdir? Gazi Universiteti Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin (GAZISAM) rəhbəri, professor Mehmet Seyfəddin Erol son durumu dəyərləndirdi.

- Mehmet bəy, İranın Qərblə anlaşması Türkiyədə necə dəyərləndirilir? Bölgə üçün hansı təsirləri olacaq bu anlaşmanın?

- Bu anlaşma İranın mane qabiliyyətini daha da artıracaq. Yaxın Şərqdə İranın əli daha da güclənəcək və mane virləri daha da genişlənəcək. Bu da İranla regional siyasi rəqabət içərisində olan Türkiyənin maraqları baxımından o qədər də müsbət hadisə deyil. İkinci tərəfdən, İran böhranı Qərb, xüsusən də ABŞ-ın nöqtəy-nəzərindən Türkiyəni geopolitik və strateji cəhətdən ön planda tuturdu. İran və Qərb arasında böhranın həllini tapması Türkiyənin önəmli əzəti olur. Yeni eyni il 1979-cu il İran İslam inqilabı öncəsində olduğu kimi. Əgər İranda İslam inqilabı baş verməsəydi və Əfqanıstan sovetlər tərəfindən işğal olunmasaydı, ABŞ-ın Türkiyəyə Kibris Barış Hərəkatı səbəbi ilə tətbiq etdiyi silah embarqosu davam edəcəkdi. Ancaq İran inqilabı ilə bir anın içərisində bölgədə Qərb nöqtəy-nəzərindən Türkiyənin önəmi artmışdı. ABŞ-la münasibətlərini qaydaya salması İrani bölgədə Türkiyənin qarşısına geopolitik və geostrateji bir rəqib kimi çıxarır. Böyük ehtimalla, Amerika özü belə bir seçim etmişdir. Digər bir xüsus isə bölgədəki enerji oyunudur. Əgər İran, İraq və Suriyadakı böhranlı vəziyyəti öz xeyrinə dəyi-

şə bilirsə, o zaman bölgədə Türkiyəni "bay-pass" edən İran faktoru ortaya çıxmış ola bilər. Son dövrlərdə kürdlərlə əlaqələrini də nəzərə alaraq bölgədə Türkiyəni sıxışdırmağa çalışan bir İran görünür. Bu mənada İranla Qərb arasında son yaxınlaşma Türkiyənin lehinə görünür.

Yalnız bir ehtimal var. Türkiyə və İran bu yeni gedişatı birgə dəyərləndirmək istərsə, müsbət gelişmədən danışmaq olar. İranın buna o qədər müsbət yanaşacağına əmin deyiləm, çünki İran Türkiyəni həmişə öz rəqibi olaraq görüb. Ancaq bir məqam var ki, Qərb İrana uzun müddət etimad etməyəcək. İranın Rusiya ilə yaxın əlaqələri və Qərbin Rusiya ilə hazırkı münasibətləri İranın bölgədə daha rahat hərəkət etməsinə mane olan amildir. İran yalnız bu nöqtədə Türkiyəni Qərblə münasibətlərində etimadlı müttəfiq olaraq görmək istər. Digər tərəfdən, bölgədə enerji layihələri və "İpək yolu" layihələrinin reallaşması üçün İran və Qərbin Türkiyəyə ehtiyacı olacaq. Yeni İran ağıllı bir siyasət yürütsə, Türkiyəni rəqib deyil, Qərblə münasibətlərdə öz mövqeyini gücləndirən ölkə olaraq görə bilər. Kəskin rəqabət deyil, qarşılıqlı maraqlara əsaslanan bir əməkdaşlıq qurula bilər.

- Yeri gəlmişkən, İranın Qərblə anlaşdığı xəbərləri ilə eyni vaxtda xarici işlər nazirinin müavini Hüseyin Abdullahiyanın Ankaraya səfər edəcəyi, ondan sonra isə xarici işlər naziri Cavad Zərifin Türkiyəyə səfər edəcəyi haqda xəbərlər yayıldı. Necə düşünürsünüz, bu, Tehranın Ankara ilə münasibətləri yumşaltmağa çalışması cəhdi ola bilərmi?

- Bildiyiniz kimi, son olaraq

Türkiyə həm terrora qarşı "İslam ittifaqı", həm də İran və Səudiyyə Ərəbistanı arasında yaranmış böhran zamanı hər nə qədər ön planda olmasa da, Ər-Riyadın yanında oldu. İran üçün daha ağıllı variant Türkiyəni rəqib olaraq deyil,

miilyardlıq gəlir əldə edəcəyindən bəhs edirdilər.

- Bəli, amma təbii ki, İran verərsə... Bildiyiniz kimi, daha öncə İran Türkiyə şirkətlərinin hava limanı tikintisi və mobil rabitə şirkəti qurulması layihələrini tenderi qazanmalarına

ərəblərlə yaranmış böhranda ciddi bir vasitəçi olaraq görünür. Ümumilikdə isə düşünürəm ki, İran körfəz ölkələri ilə böhranı daha da dərinləşdirmək istəməyəcək. Bu səbəbdən də vasitəçi olaraq Türkiyəyə ehtiyacı vardır. Digər tərəfdən, regionda yeni dönmə qədəm qoyan İran, xüsusən də enerji məsələsində bir sıra imkanlarını istifadə etməlidir. Bu məsələdə isə Türkiyə amil qaçılmazdır. Düşünürəm ki, tərəflər burda bir yumşalma yolunu seçəcəklər. O da hiss olunur ki, İran münasibətləri qaydaya salmaq istəyir. Çünki İranda da yaxşı bilirlər ki, həm körfəzə, həm də Pakistanla münasibətləri yüksək səviyyədə olan Türkiyənin əli daha güclüdür.

Bildiyiniz kimi, Türkiyə Səudiyyə Ərəbistanının təhlükəsizliyinə təminat verən ikinci ölkədir. Birinci ölkə 1944-cü ildə imzalanmış müqavilə əsasında ABŞ-dır. İkinci anlaşma isə 2007-ci ildə Türkiyə ilə imzalanıb. Bu mənada Türkiyə əslində körfəzdə baş verən böhranlarda tərəfdir. Xatırlayırsınızsa, Yəmənin böhranı zamanı prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan İran səfəri öncəsində regiondakı vəziyyətlə bağlı narahatlığını dilə gətirmişdi. Burda addım atması lazım olan ölkə İrandır.

- İranın Qərblə anlaşması həm də böyük bir iqtisadi hadisədir. Türkiyə İranın Avropaya enerji və ticarət yollarının üzərində durur. Hətta ötən il ekspertlər anlaşmadan Türkiyənin 25

baxmayaraq ləğv etmişdir. Təbii ki, İran bu amildən Türkiyəyə qarşı istifadə edəcək. Amma önəmli olan bunun qarşılığında nə istəyidir. Daha bir mühüm şərtlərdən biri İranın tranzit ölkə olaraq Türkiyədən nə qədər asılı olmaq istəməsi ilə bağlıdır.

Yeni dövrdə İran əldə etdiyi imkanlar sayəsində Suriya və İraqda böhranların tez bir zamanda həllinə nail olmaq istəyəcək. Eyni zamanda Türkiyəyə qarşı alternativ olaraq Suriya və İraq ərəzilərindən istifadə etməyə çalışacaq. Bunun üçün də əlindəki imkanlardan yararlanmağa çalışacaq. Təbii ki, İranın İraqdakı münasibətləri yüksək səviyyədə olan Türkiyənin əli daha güclüdür.

- Sizcə, qarşısındakı dövrdə Qərbin İraq və Suriya münasibətləri ilə bağlı mövqeyi dəyişəcəkmi?

- Hazırda onsuz da Qərbin İraq və Suriya münasibəti ilə bağlı mövqeyi eynidir. Qərb və İran Türkiyəni Yaxın Şərqdə fərqli mövqedə göstərməyə çalışır. Qərb və İranın ortaq mövqedə olduğu məsələlərdən biri də gördüyümüz qədər İranda böyük bir iqtisadi hadisədir. Türkiyə İranın Avropaya enerji və ticarət yollarının üzərində durur. Hətta ötən il ekspertlər anlaşmadan Türkiyənin 25

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Ölkə banklarla bağlı ciddi gəlişmənin başlanğıcıdır. İlin ilk ayında "Bank of Azerbaijan"ın lisenziyası geri alındı. Üstəlik, ekspertlər onlarla bankın bağlanma həddində olduğunu vurğulayırlar. Son olaraq isə Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov bildirib ki, ölkədə fəaliyyət göstərən 5-7 bank birləşə bilər. APA-nın xəbərinə görə, E.Rüstəmov qeyd edib ki, zəif banklar birləşməlidir və bu bankların birləşməsi əhalidə də rahatlıq yaradacaq.

Bankların birləşdiriləcəyi anonsu

Elman Rüstəmov bağlanmanı yox, birləşməni dəstəkləyir, amma...

Mərkəzi Bankın başçısı zəif bankların birləşməsinin beynəlxalq banklar üçün də əlverişli olduğunu deyib: "Bu, bankların kredit cəlb etməsinə köməklik göstərəcək. Mərkəzi Banka bununla bağlı müraciət daxil olub. Söhbət 5-7 bankın konsolidasiyasından gedir".

Ekspertlər isə bildirirlər ki, bankların durumu birləşə bilməyəcək qədər bəzəddir. Ekspert Əkrəm Həsənovun sözlərinə görə, ölkə banklarının əksəriyyətinin durumu kritikdir və qeyri-sağlam bankların da birləşməsindən bir şey çıxmayacaq: "Bankların bu gün əksəriyyəti, yarıdan

çoxu qeyri-sağlam vəziyyətdədir. Faktiki müflisdir. Bunların harasını birləşdirəcəklər ki? Elman Rüstəmov sözdür, deyir. Devalvasiya haqqında da deyirdi olmayacaq. Vaxt udmaq istəyirlər, əhalini aldatmaq, şirnikləndirmək istəyirlər ki, əmanətlərini çıxartmasınlar, kreditlərini ödəsinlər. Bunun üçün deyilən bir sözdür. Yəni vaxt udsunlar, sadəcə. Hansısa orta səviyyəli banklar bəlkə də birləşəcəklər. Bəlkə də elə onların sayı 6-7-dir. Amma əksər banklar bağlanacaq, buna da heç bir şübhə yoxdur. Bu dəqiqə iki dövlət bankı var. Beynəlxalq Bank və "Azərütürkbank". Hər ikisində də vəziyyət yaxşı deyil. Bunları niyə saxlayıblar? Dövlət niyə onun da, bunun da rəhbərliyinə pul verir, vaxt, güc sərf edir? Elə birləşdirsin. Yaxud "Paşabank", "Atabank", "Kapitalbank" faktiki bir holdinqə daxil olan banklardır. Nisbətən sağlamdırlar. Bunlar da birləşə bilər ki, böhran vəziyyətində böhranın öhdəsindən gələ bilərlər. Amma əksər banklar bağlanacaq. Onların birləşməsi üçün əsas yoxdur".

Qeyd edək ki, fevralın 1-dən "Bank Respublika"nın üç rayonda filiallarını bağlayacağı bildirilir. Artıq əksər banklar filiallarını bağlayırlar və itisarlara gedirlər. Ekspertlər bildirirlər ki, vəziyyəti pis olan bankların birləşməsi mümkün deyil. Bu, bank sistemi üçün əlavə problemdir. Ekspertlər bankların sayının yarıbayırı azaldılmasını təklif edirlər. Ekspertlər vurğulayırlar ki, indiki şərəitdə bankların birləşməsi getdikcə sürətlənəcək. Bankların birləşməsinin bazara müsbət təsir edəcəyi güman olunur.

Ekspert Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, hazırda "Bank of Azerbaijan"dan da pis vəziyyətdə olan banklar var: "Amma hələ də Mərkəzi Bank gözləmə mövqeyindədir. Elə bank var ki, müştəri öz əmək haqqı kəməndən pul çıxara bilmir. Mərkəzi Bank isə hələ də müdaxilə etmir. Müştərilər bankla məhkəmələr arasında qalıblar. Halbuki belə banklar bütövlükdə bank sektoruna olan inamın aşağı düşməsinə səbəb olur. Çünki hər hansı bir bankdan əmanətin götürülməsi probleminin ol-

ması xəbəri hətta yaxşı işləyən bankda da depozitlərin taleyini sual altına alır və həmin pulun taleyinə inamı azaldır. "Bank of Azerbaijan" ASC-nin bank lisenziyasının ləğv edilməsindən sonra bankın müştəriləri nə etməlidir? Əvvəla, sığortalanan əmanətləri olanlar artıq məhkəməyə üz tutmasınlar, çünki Əmanətlərin Sığortalınması Fondu həmin pulları qaytarmağa məsuldur. Aydındır ki, bu bankda sığorta hadisəsi baş verəcək. Çünki bankın aktivlərinin passivlərindən çox olması inandırıcı deyil. Eyni zamanda "Bank of Azerbaijan" bu fondun üzvü idi və sığorta hadisəsi baş verəcəyi halda, fond sığortalanan əmanətləri geri qaytarmalıdır. İkincisi, əmanətçilərin Mərkəzi Bankın "Bank of Azerbaijan" ASC-nin ləğvi prosesinə məsul olan banklarla əməkdaşlığı davam etdirmək və ya depozitini geri götürmək hüquqları var və bundan istifadə edə bilərlər. Bütövlükdə, Mərkəzi Bank gec də olsa bu addımı atdı. Növbədə isə dayanamlıdır".

□ Rəya RƏFİYEVA

Siqaretin ucuzlaşması xəbəri yalan çıxdı

Satıcı: "Qiymətlər enməyib deməkdən yorulmuşuq"

KİV-lərdə siqaretin ucuzlaşması ilə bağlı xəbərlər dolaşır. Yayılan məlumatlara görə, paytaxt marketlərində siqaretin qiyməti 25-30 faiz ucuzlaşdırılıb. Xəbər nə qədər doğru olub-olmadığını yoxlamaq üçün marketlərə yollandıq. Satıcılar isə musavat.com-a açıqlamalarında yayılan məlumatın əksini söylədilər.

Olduğumuz supermarket və məhəllə marketlərində siqaretin qiymətində heç bir azalma olmadığını şahidi olduq. Misal üçün, "Rahət" marketin kassirləri ilə söhbətimiz zamanı onlar bildirdilər ki, siqaretin qiymətinin endirilməsi ilə bağlı xəbəri eşidiblər. Lakin faktiki olaraq mövcud qiymətlərdə hər hansı enmə yoxdur.

Eyni zamanda şəhərdə yerləşən kösklərdə də durum eynidir. Köskdə satıcı işləyən Ramizin sözlərinə görə, adamlar si-

qaretin qiymətinin enməsinə soruşur:

"Doğrusu, mən heç bilmirdim nə söhbətdir. Sonra öyrəndim internetdə xəbər yayılıb ki, siqaretin qiyməti endirilib. Ancaq biz bu gün də siqareti devalvasiyadan sonra artırılan

qiymətlə almışıq. Qiymətlərdə hər hansı bir enmə yoxdur. Bu, sadəcə, bir panikadır. Hamı deyir ki, qiymətlər enib. Ancaq realda bu belə deyil. Artıq hər kəs "qiymətlər enməyib" deməkdən yorulmuşuq".

□ Əli RAİS

Yerə düşən siqaret...

Samir SARI

O gün "Memar Əcəmi" metro stansiyasının yaxınlığında bir epizod müşahidə etdim, xəyal məni ötən illərə qaytardı. Əhvalat belə oldu. Səkiylə yol gədən 35-40 yaşlı, qara dəri gödəkçəli bir kişi cibindən siqaret qutusu çıxardı, bir gilə siqaret götürdü, damağına qoymaq istəyəndə, külək vurdu, ya diqqətsizlik elədi, hər nəydisə, siqaret kişinin ağızından tozlu-torpaqlı asfalta düşdü. Gözlədim ki, indicə o, həmin alışıb yanmaqdan xilas olmuş siqaret giləsini təpiyinin altında əzəcəkdir, qutudan başqa bir siqaret çıxarıb yandıracaq. Amma kişi belə etmədi, əyildi, siqaretin dənəsini yerdən qaldırdı, filtr hissəsini yüngülcə üfürüb damağına qoydu, yandırdı, sümürə-sümürə getdi.

Mikrob qaynağı olan asfaltın üstünə düşmüş siqareti götürüb damağına qoymaq həm estetik, həm də sırf gigiyenik baxımdan iyrenc idi. Sonuncu deyildi axı, qutu yarıdılu.

Bu epizod yadıma sovet vaxtı keçən tələbəliyimizdə şahidi olduğum başqa bir hadisəni saldı. O zamanlar bizim institutun həmkarlar ittifaqının sədri vardı - adı Bəşir idi, məşhur opera müğənnisi Mobil Əhmədovun qardaşıydı, sakit adamıydı, institutumuzun oliqarxlarından deyildi. Bir dəfə Bəşir müəllim düz gözümüzün qabağında cibindən o zamanlar tapılmayan, əl altından 5 manata satılan "Marlboro" markalı siqaret qutusu çıxardı, qutunu açıb bir dənə siqaret götürdü, onu ağızına, qutunu plaşının cibinə qoyanda qutu yer düşdü. Bəşir müəllim əyilib siqaret qutusunu götürmədi, addımlayıb yolun o üzünə keçdi.

Bu hadisə institutumuzun şəhərciyində baş vermiş olsaydı, düşünmək olardı ki, müəllim tələbələrindən yanında arlanıb, ona görə əyilib bahalı siqaret qutusunu götürməyib. Amma hadisə şəhərin elə bir yerində baş verdi ki, orda bizdən, avtobus dayanacağına durub gəndən baxan 2-3 tələbədən başqa, müəllimi tanıyan yox idi və o, əyilib öz halı "Marlboro"sunu götürə bilərdi, keç kim də pis baxmazdı. Üstəlik, asfaltdakı mikrobların bağlı qutunun içindəki siqaret dənələrinə sirayət etməsi mümkün deyildi. Ancaq müəllim yerə düşən qutuya gözücu baxdı və çıxıb getdi.

Əlbəttə, düşünmək olar ki, "Memar Əcəmi"də yerə düşən bir gilə siqareti mikrobların içindən qaldırıb damağına qoyan şəxslə uzun illər öncə bahalı siqaret markasını asfaltın üstündə buraxıb gedən müəllimin maddi imkanları eyni deyil. Bəlkə də elədir. Ancaq sovet dövründə də adi institut müəllimləri milyonçu deyildilər, bir az qəbulə düşən, tələbə qəbul edənlər, çətin fənlərdən imtahan götürən müəllimlərin pulu artıq idi, qalanların hamısı maaşa baxan adamlar idi.

Sadəcə, o vaxt yetkin, işi-gücü olan insanlar bir gilə, bir qutu siqaretdən ötrü əyilməyi özlərinə sığışdırmırdılar. Bu, təkə qürur, təkəbbür məsələsi deyildi, həm də o qədər qıtlığa, kasıbçılığa baxmayaraq, insanlar gözütöx idi, xırdaçı deyildi.

İndi isə insanlar çox dəyişiblər, xırdaçı, fəndgir, ütük olublar, qürurlu olmaq, ləyaqətli davranmaq istəmirlər. Hər yanda bir həşir var, ölkə boyunca, qapahaqap, yolhəyol, soyhasoy gedir. Bu qədər varidat talayıb, toplayıblar, amma gözləri doymur.

Adam çirkli-paslı yerə düşən bir gilə siqareti ona görə əyilib qaldırır ki, instinktiv olaraq özünü qıtlığa, kasıbçılığa hazırlayıb, artıq hər qəpiyin, hər bir gilə siqaretin qədrini bilir, anlayır ki, sabah daha pis ola bilər. Bir il əvvəl olsaydı, o, bunu etməzdi, yerə düşən siqareti dabaniyla əzib keçərdi.

Bəs Bəşir müəllim indi necə hərəkət edərdi, yerə düşən dolu siqaret qutusunu götürmədən yoluna davam edərdimi?

Bax, burasını bilmək çox çətindir. Son 25 ildə acı, amansız həyat çox qürurlu insanları sındırıb, tanınmaz edib.

İnsanlar var ki, acından öldüyü halda başqasından bir loxma çörək istəməz, amma tanımadığı adama yanaşdıq siqaret istəyər. Burada nə sirr-xəfiyə var, uzun illərdir anlaşılırmır.

Dostlar danışır ki, son günlər yolda-rızdada adama yanaşdıq siqaret istəyənlərin sayı artıb. İçində yetkin yaşlı adamlar da varmış. Yeni bir gilə siqaret bu qədər vazkeçilməz, bu qədər şirin və matah şeydirmi ki, ondan ötrü adam özünü yendirib başqasına ağız açsın?

Görün, hardan hara gəldik?

Tikinti materialları bazarı həm bahalaşmış, həm "ölüb"...

Bəzi materialların qiymətində cüzi enmə olsa da, əksərinin qiyməti qalxıb

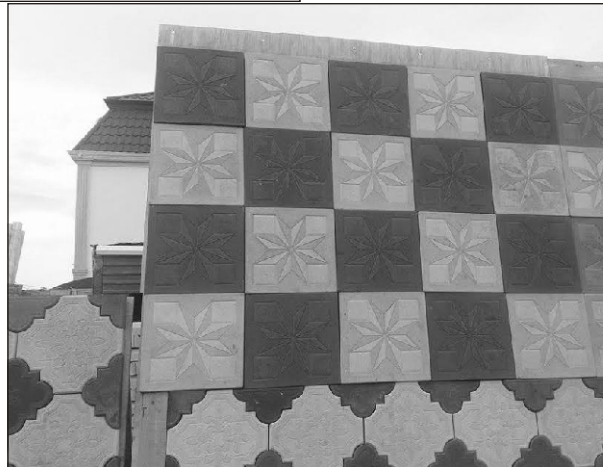

Son günlər gömrükdə sahibkarlara yeni güzəştlərin tətbiq ediləcəyi, inhisarçılığın aradan qaldırılması üçün əsaslı tədbirlərin görüldüyü ilə bağlı məlumatlar yayılır. Manatın ikinci devalvasiyasından sonra isə ölkədə ən çox qiymət artımı tikinti materialları bazarında müşahidə olunmuşdu. Xüsusilə də taxtanın 1 kubunun qiyməti 300 manata qədər bahalaşmışdı. Bu isə taxtadan hazırlanan digər tikinti materiallarının da qiymətinə təsirsiz ötürülməmişdi. Taxta satıcıları iddia edirdilər ki, dolların manata nisbətində bahalaşması və gömrük xərclərinin yüksək olmasına görə qiymətləri qaldırmağa məcbur olublar.

Bəs gömrükdə güzəştlərin olduğu dövərdə tikinti materialları bazarında qiymətlər necədir?

Musavat.com-un əməkdaşı tikinti materialları bazarında şahidi olub ki, bəzi ma-

terialların qiymətində cüzi enmə olsa da, əksərinin qiyməti qalxıb. Ötən həftə taxtanın 1 kubunun qiyməti 300 manat idisə, hazırda Dərnəgül yolunda yerləşən tikinti materialları bazarında taxta

280-300 manata satılır. Satıcılar bildirirlər ki, dolların bahalaşması fonunda qiymətlərin endirilməsi gözlənilmir. Lakin tamet daşların qiymətində nisbətən enmə müşahidə olunur. Belə ki, ötən həftə tametin qiyməti 6-8 manat idisə, hazırda 3-6 manat arasında dəyişən qiymətlərlə bu tikinti materialını almaq olar. Satıcılar bildirirlər ki, tamet əsasən ölkədə istehsal olunur. Xaricdən alınmadığı üçün qiymətində bir o qədər də artımın olaca-

ğı gözlənilmir.

Lakin taxtadan hazırlanan qapıların, pəncərələrin və digər bu kimi tikinti materiallarının qiymətində enmə yoxdur. Əksinə, ötən həftə ilə müqayisədə qapıların qiymətində 30 manata qədər bahalaşma var. Satıcılar bildirirlər ki, onlar adətən qapıları hazır formada xaricdən dollarla alırlar. Dolların isə bahalaşması bu materialların qiymətinin artmasına səbəb olub. Yəni bunun taxtanın kubunun qiymətinin bahalaşmasına aidiyyəti yoxdur.

İstilik sistemlərinin qiymətində də artım müşahidə olunur. Məsələn, əvvəllər 750 manata olan kombilər hazırda 850 manata satılır.

Satıcıların sözlərinə görə, ümumiyyətlə, bazarda satış demək olar ki, yox səviyye-

sindədir. Satıcı Vüqarla söhbətində o bildirdi ki, bu hal tikinti sektorunda işlərin dayanması ilə bağlıdır: "Son zamanlar tikinti sektorunda işlər də dayanıb. Bu da bazara təsir edir. Yanvar ayından isə ümumiyyətlə, satış yox səviyyəsindədir. Qiymət artandan sonra da camaatın bazardan ayağı kəsilib. Ona görə də elə əlimizdə olan malı satırıq. Çox adam əlində olan malı satmadığı üçün gedib yeni mal götürür".

□ Əli RAIS

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyətində 2 maşınlaq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jalüz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da istifadəyə yararır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.

Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

Sumqayıtda və Bakıda dəhşətli qətlər

Sumqayıtda dəhşətli qətlər törədilib.

Virtu-alaz.org Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinə istinadən bildirir ki, yanvarın 18-də Sumqayıt şəhəri, Ə.Vahid küçəsi, 39 saylı evin yaxınlığında üzərində zərərli əlamətləri olan naməlum qadın meyitinin aşkar edilməsi barədə daxil olmuş məlumat əsasında dərhal hadisə yerinə baxış keçirilməklə zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilmiş və faktla bağlı şəhər prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Polis və prokurorluq orqanları tərəfindən həyata keçirilən təxirəsalınmaz istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində meyitin Sumqayıt şəhər sakini, 1947-ci il təvəllüdü Rəfiqə Ağayeva olması müəyyən edilib, həmçinin cinayətin Sumqayıt şəhər sakinləri, 1961-ci il təvəllüdü Şahbaz Xəlfəyev və 1991-ci il təvəllüdü İslam Xəlfəyev tərəfindən törədilməsində kifayət qədər əsaslar olduğundan onlar şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb olunublar.

İstintaq zamanı R.Ağayevanın yanvarın 17-də saat 23 radələrində məişət zəminində aralarında yaranmış mübahisə zamanı qardaşı Şahbaz və qardaşı oğlu İslam Xəlfəyevlər tərəfindən küt aletlə çoxsaylı xəsarətlər yetirilərək qəsdən öldürülməsi müəyyənləşdirilib.

"Report"un prokurorluq orqanlarından əldə etdiyi məlumata görə, 69 yaşlı Rəfiqə Ağayevanı öldürməkdə şübhəli bilinərək tutulanlar arasında onun qardaşı arvadı Şəhla Xəlfəyeva da var. O, fakt üzrə istintaqa cəlb edilib və tutulub.

Bundan başqa, məlum olub ki, iş üzrə R.Ağayevanın tutulan qardaşı Şahbaz və qardaşı oğlu İslam Xəlfəyevin hər ikisi əvvəllər məhkum olunmuş şəxslərdir.

Hadisənin bacı ilə qardaş (həmçinin qardaşın ailəsi) arasında baş verən mülk mübahisəsi üstündə baş verdiyi də məlum olub.

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonunda mənzildə 1949-cu il təvəllüdü Məhərrəmov Janna Hənifəyeva və 1982-ci il təvəllüdü Məhərrəmov Aleksandr Gennadiyeviçin cəsədi aşkar olunub və aidiyyəti üzrə təhvil verilib. Nərimanov Rayon Polis İdarəsindən APA-ya verilən məlumata görə, rayonun Molla Cümə küçəsi ev 4, mənzil 8 ünvanında ölmüş vəziyyətdə aşkarlanmış şəxslərin ana və oğlu olması müəyyən edilib. Meyitlərə baxış keçirilərkən onların baş nahiyələrinə küt aletlə etdirilmiş zərərəlxarakter xəsarətlər aşkar edilib.

"Qafqazinfo"nun əməkdaşları Aleksandr və anası Janna Məhərrəmovanın qətlə yetirildiyi ünvana baş çəkiblər. Məlum olub ki, Aleksandr "Biznes-dialoq" şirkətinin baş meneceri olub. Anası Janna isə müəllimə işləyib. Qonşular deyirlər ki, subay olan Aleksandr və anası çox sakit insanlar olub, qonşularla da elə çox ünsiyyətdə olmayıblar. "Hər ikisi sakitcə işə gedib gəlirdi, arada rastlaşanda salamlışırdı, bu qədər".

Aleksandr son bir neçə gündə işə getməyib. Dünən isə Aleksandr işlə bağlı xaricdən gələn qonaqla görüşməli imiş. İş yoldaşları dəfələrlə ona zəng etsələr də, telefona cavab verməyib. Bundan sonra onlar Aleksandrın evinə gəliblər. Mənzilin qapısı bağlı olub və həmkarları heç kimin qapını açmadığını gördükdə Fövqəladə Hallar Nazirliyinə məlumat veriblər. FHN əməkdaşları qapını açaraq evə daxil olduqda hər ikisinin öldüyünü aşkar ediblər. Ana və oğul küt aletlə başından vurularaq öldürülüb. Ehtimala görə, hadisəni törədən şəxslər ailəyə yaxın adam olublar. Çünki qətl törədildikdən sonra qapı açarla bağlanıb.

Aleksandrın həmkarları sosial şəbəkələrdə yaydığı məlumatlarda qeyd ediblər ki, qonşuların sözlərinə görə, Janna Məhərrəmovaya erməni əsilli olub, ana və oğul hər ikisi pravoslav dininə etiqad ediblər. Bunu Aleksandr özünün facebook profilində də qeyd edib.

Hadisə baş verən mənzilin binası prokurorluq əməkdaşları tərəfindən möhürlənib. Hadisəni törədən şəxs və ya şəxslərin müəyyən edilib saxlanması üçün araşdırma aparılır.

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Aqrar sahə elə bir sahədir ki, bu, xeyli dərəcədə təbiətdən asılıdır. Bəzən min bir əziyyətlə yetişdiriyin məhsulu toplamağa macal tapmamış, təbiət öz şıltaqlığını göstərərək onu məhv edə bilər. Ancaq Azərbaycan iqlimi normal olduğuna görə bu kimi hallar çox baş vermir.

Hazırkı iqtisadi krizis dönməndə bizi böhranın təzyiqindən qoruyacaq sahələrdən biri, bəlkə də birincisi də elə kənd təsərrüfatı olmalı idi. Təəssüflər olsun ki, hökumətin laqeyd münasibəti bu sahənin inkişaf etməsinə təkan verməyib. Azərbaycandan fərqli olaraq digər ölkələrdə hökumət kənd təsərrüfatının inkişafında maraqlı olur. Kəndliyə rahat şəkildə məhsul ekib-becərməsi üçün kredit ayırır. Məhsul yetişən zaman isə idxalı azaldır. Bu da həm ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının bolluğuna, həm də kəndlinin buradan yüksək gəlir əldə etməsinə səbəb olur.

Azərbaycanın yarısı qəder olan Hollandiyanın kənd təsərrüfatı məhsullarının illik gəliri 100 milyard dollara yaxındır. Maraqlıdır, Azərbaycanın təbiəti, torpağı kənd təsərrüfatının inkişafını mümkün etdiyi halda niyə bu sahədə inkişaf yoxdur?

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov ölkədə hökm sürən monopoliya səbəbindən kəndçinin istehsal etdiyi məhsulları son istehlakçıya çatdırma bilmədiyini dedi: "Kənd təsərrüfatı məhsullarının faktiki, son istehlak qiyməti heç bir dünya ölkələrindən geri qalmır. Son istehlak qiymətləri azərbaycanlı vətəndaşın gəlirləri prizmasından yanaşsaq və dünya ilə müqayisə aparsaq, kifayət qədər bahalı qiymətlərdir. Lakin məsələ ondadır ki, bu məhsulun istehsalçılarının birbaşa bazara çıxış imkanları kifayət qədər məhduddur. Bu, həm daxili bazarda, həm də ixracda hiss olunur. Kəndli istehsal etdiyi məhsulları son istehlakçıya çatdırma bilmir. Bunun çoxsaylı fundamental səbəbləri var. Bu səbəblərə maliyyə imkanları, korporativ fermer təsərrüfatlarının formalaşmaması daxildir. Digər tərəfdən, daxilə, ixracda monopoliya kimi amillər son nəticədə kəndlinin zəhmətlə istehsal etdiyi məhsulu minimum qiymətlərlə, bəzi hallarda zərərli satmasına gətirib çıxarır. Dövlət kənd təsərrüfatına müəyyən qədər qanunvericilik əsasında dəstək göstərir. Kənd təsərrüfatı vergidən azaddır, müəyyən istiqamətlərdə subsidiyalar tətbiq olunur. Dizel yanacağının və taxıl əkinində hektara görə əlavə subsidiyalar

verilməsi hökumətin əslində kənd təsərrüfatına müəyyən qədər dəstək verir kimi birimic formalaşmasına gətirib çıxarır. Amma sonrakı proseslərin idarə olunmasında yaradılan əngəllər illərdir kənd təsərrüfatının inkişafını əngəlləyən əsas maneələr-

son nəticədə də növbəti dövrlərdə bu istiqamətdə təşəbbüskarlığın aşağı düşməsinə səbəb olur".

Ekspert bu yöndə ciddi addımların atılmasının zamanının çatdığını dedi: "Zamanında hökumətin, dövlətin imkanları geniş olduğun-

maneələr olmasa, yanlış istiqamətlər tətbiq edilməyə, yaxud icra qurumlarının maraqlarına xidmət edən fəaliyyətlər olmasa, bu, növbəti dövrlərdə kənd təsərrüfatının inkişafında müəyyən rol oynayacaq. Çünki Azərbaycan kənd təsərrüfatı məhsul-

Fermerlərin əkinə marağı azalıb, çünki...

Rəşad Həsənov: "Məhsul istehsalçılarının birbaşa bazara çıxış imkanları məhduddur"

dəndir. Uzun müddətdir müzakirə olunmasına baxmayaraq hələ də Azərbaycanda kooperativ fermer təsərrüfatlarının yaradılması haqqında qanun qəbul olunmur. Biz mərkəz olaraq Azərbaycan iqtisadiyyatının ixrac potensialının qiymətləndirilməsi ilə bağlı araşdırmalar apardıq və modeləşmə zamanı ortaya çıxan nəticələr onu göstərdi ki, kənd təsərrüfatı Azərbaycanda ixrac potensialı üstün olan sektorlardandır. Bunu biz faktiki olaraq statistikadan da müəyyən edə bilirik. Amma məsələ ondadır ki, ixracın özündə belə istehsalçı üçün əngəllər yaradılır. İxrac edilən məhsulların gömrükdən keçirilməsi üçün əlavə qeyri-rəsmi ödənişlər tələb olunur. Halbuki qanunvericiliyə görə ixrac vergidən azaddır. İlkin istehsalçının istehlak bazarlarına çıxış imkanlarının məhdudduğu nəticədə bu məhsulların dəyər-dəyməzə satılmasına və istehsalçının daha az gəlir götürməsinə,

da bu istiqamətdə, yeni qeyri-neft sektorunda müəyyən fəaliyyətlər göstərmək üçün böyük imkanlar var idi. Ancaq bu addımlar atılmadı. Bu gün neftdən asılı olan Azərbaycan sanki ipdən asılı olan Azərbaycandır. Yəni çox qısa müddətdə iflas edə bilər. Hökumət artıq bundan müəyyən dərslər çıxaracaq və qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı qərarlar verəcək. Məsələn, yanvarın 18-də ölkə başçısı ixracın sitimullaşdırılması ilə bağlı fərman imzaladı. Bu fərmanda göstərilən atılacaq addımlardan biri isə kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracından sonra ixracın müəyyən bir hissəsinin kompensasiya şəklində yenidən kəndliyə, ixracçıya qaytarılmasıdır. Bu, dünyada tətbiq edilən təşviqədi mexanizmlərdən biridir. Qonşu Türkiyə də xüsusən 1980-2000-ci illər arasında bu təcrübədən geniş istifadə edərək ixrac potensialını gücləndirib. Düşünürəm ki, əgər qaydalara hansısa süni

ları uzaq ölkələrdə bazar ax-tarmalı deyil. Rusiya bazarlarında kifayət qədər Azərbaycan mənşəli məhsullara ehtiyac var. Bu da kifayət edir ki, Azərbaycan öz kənd təsərrüfatını inkişaf etdirə bilsin".

Xaricdən ölkəyə daxil olan məhsulların məhduullaşdırılmasına gəlincə, ekspert qeyd elədi ki, bu sahədə Dövlət Gömrük Komitəsi və əvvəlcədən Azərbaycanda formalaşmış monopoliya öz işini görür: "Yəni bu məhsulların daxil olması müəyyən əllərdə cəmləşmişdi. Monopolist qiymətləri heç də yerli istehsaldan ucuz deyildi. Bu da imkan verirdi ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı inkişaf etsin. Kənd təsərrüfatında ilkin kapital çatışmazlığının olması, bu sektorun az gəlirli olması, istehsal, nəqliyyat və son pərakəndə satış imkanlarının məhduulluğu bu günədək sektorun yüksək göstəricilərlə inkişafını əngəlləyən amillərdən olub".

□ Günel MANAFLI

Un inhisarcısı söz verdi: çörək bir il bahalaşmayacaq

"Karat Holding" MMC-nin sahibi Əsabil Qasimovun sözlərinə görə, Azərbaycanda çörəyin bahalaşma ehtimalı sıfıra bərabərdir.

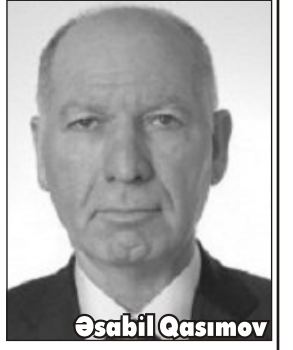
Modern.az xəbər verir ki, Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü, ölkədəki ən böyük un istehsal edən şirkətlərdən birinin - "Karat Holding" MMC-nin sahibi Əsabil Qasimovun sözlərinə görə, Azərbaycanda unun qiyməti ən azı 1 il müddətində qalxmayacaq.

Şirkət sahibi deyib ki, manatın məzənnəsinin dəyişməsi ilə əlaqədar əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədilə Azərbaycan Prezidentinin tapşırığına əsasən, buğdanın idxalı və satışı, buğda ununun və çörəyin istehsalı və satışı 15 yanvar 2016-cı il tarixindən etibarən əlavə dəyər vergisindən (ƏDV) azad olunub və bu, çox vacib qərardır.

"Ən azı 1 il müddətində çörəyin və unun bahalaşması ehtimalı sıfıra bərabərdir", - Əsabil Qasimov belə deyib.

İqtisadiyyat Nazirliyinin məlumatına görə, hazırda daşınma xərclərindən asılı olaraq 50 kiloqramlıq 1 kəş unun qiyməti 21 manat 50 qəpiklə 22 manat 50 qəpik arasında, pərakəndə satış qiyməti isə 23 manatla 24 manat arasında formalaşmışdır.

Unun yeni qiymətinə uyğun olaraq, 500 qramlıq çörək 30 qəpiyə, 700 qramlıq çörək isə 40 qəpiyə satılır.

Əsabil Qasimov

15 min iş yeri açılacaq?

"Qeyri-neft məhsullarının ixracının stimullaşdırılması haqqında" sərəncam imzalanıb".

Modern.az xəbər verir ki, bunu İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Milli Məclisin (MM) İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq, həmçinin, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitələrinin birgə iclasında çıxışı zamanı deyib. Nazir qeyd edib ki, bu sərəncama əsasən qeyri-neft ixracının subsidiyalaşdırılması mexanizmi hazırlanacaq.

"Artıq prezident müvafiq sərəncamla Nazirlər Kabinetinə tapşırıq verir. Azərbaycanda milli brendin yaradılması, qeyri-neft ixracının təşviqi və bu prosesdə dövlətin birbaşa iştirakı nəzərdə tutulur. Bununla da Azərbaycanda qeyri-neft ixracının stimullaşdırılmasına nail olacağıq".

Həmçinin Ş.Mustafayev qeyd edib ki, kənd təsərrüfatı, emal və sənaye sahəsi üzrə 150-yə yaxın layihə bir il yarım ərzində icra olunmalıdır və nəticədə 15 minə yaxın yeni iş yeri açılmalıdır: "İqtisadi aktivlik yüksəlməlidir. Layihə xərclərinin azalması nəticəsində Azərbaycan məhsullarının rəqabət qabiliyyəti artmalıdır. Dövlət satınalmalarında yerli istehsalın payı artmalıdır. Bununla da daxili istehsalı qorumuş olacağıq".

Şahin Mustafayev bildirib ki, 2015-ci ilin 10 ayı ərzində devalvasiyanın baş verməsi ölkənin istehlak bazasına mənfi təsir edib. Nazirin sözlərinə görə, istehlak bazarında qiymətlərin artması əhalinin sosial vəziyyətinə mənfi təsir göstərmişdir.

"İstehlak bazarına nəzarətin həyata keçirilməsi üçün un və buğda ununun idxalı və satışı ƏDV-dən azad edilib. İqtisadi aktivliyin artması ilə bağlı yeni tədbirlər həyata keçiriləcək", - deyən nazir qeyd edib.

Gömrük Komitəsindən texniki kartofun ərzaq kimi satılmasına reaksiya

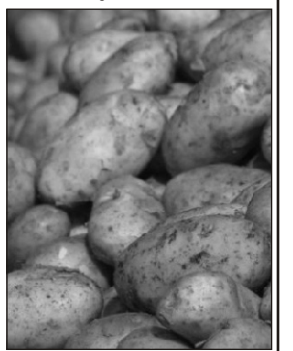
Son günlər bir sıra kütləvi informasiya vasitələrində texniki təyinatlı və heyvandarlıqda yem kimi istifadə olunan kartof, buğda məhsullarının ölkəyə gətirilməsi və qida məhsulu kimi əhaliyə satılması barədə məlumatlar yayılır.

Yayılan məlumatlarda o da vurğulanır ki, bu məhsullar qanunvericilikdə nəzərdə tutulan sertifikatlar və müvafiq sənədlər olmadan idxal olunur.

Dövlət Gömrük Komitəsi məsələyə münasibət bildirərək, deyilənlərlə razılaşmayıb. Komitənin mətbuat xidmətindən modern.az-a daxil olan məlumatda bildirilir ki, səsəndirilən bu kimi fikirlərin heç bir əsası yoxdur.

"Belə ki, ölkəyə idxal olunan bütün ərzaq məhsulları qanunvericiliklə müəyyən edilən sertifikatlar və müvafiq mal müşayiət sənədləri ilə təmin olunur. Bu qəbildən olan malları Gömrük Sərəhdən keçirmək istəyənlər fiziki və hüquqi şəxslər Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin idxal karantin icazə məktubunu, Səhiyyə Nazirliyinin gigiyenik sertifikatını gömrük orqanına təqdim edir, daha sonra isə gömrük-sərəhd buraxılış məntəqəsində bitki karantin xidməti şöbəsinin əməkdaşları mallara vizual baxış keçirir.

Onu da qeyd edək ki, gigiyenik sertifikat idxal olunması nəzərdə tutulan məhsullar laborator müayinədən keçirildikdən sonra verilir. Əks halda, sənədləri qanunvericiliyin tələblərinə cavab verməyən istənilən mal ölkə ərazisinə buraxılmır".

MUSAVAT

Son səhifə

N 14 (6335) 20 yanvar 2016

Bitki çaylarının xeyri

Kəklkotu - öskürək, bronxit və mədə narahatlıqları ilə diş ətləri iltihablarında və ishala qarşı istifadə edilir. Mədə və bağırsağ narahatlıqlarına qarşı da faydalıdır. Kəklkotu çayından gündə bir stəkandan çox içilməməlidir. Boğaz və diş ətləri iltihablarında isə gündə 1-2 dəfə qarqara edilməsi tövsiyə edilir.

Nanə - mədə və bağırsağ qazlarını, ishal, daxili bulanma və ürək çarpıntılarını qabaqlayıcı təsiri vardır. Ancaq mədə narahatlıqları olanlar bu çayı diqqətlə istifadə etməlidir.

Çobanyastığı - hər cür keyiməyə və xüsusilə mədə, bağırsağ qazlarına qarşı ən yaxşı vasitələrdəndir. Boğaz və burun narahatlıqları ilə müxtəlif iltihablanmalarda da istifadə edilə bilər.

Cökə çiçəyi - Çayı soyuqdeməyə və öskürəyə qarşı çox faydalıdır. Tərletmə xüsusiyyətinə malikdir.

Oğulotu - xüsusilə əsəbi narahatlıqlar üçün mükəmməl bir şəfa qaynağıdır. Yarpaqlarından edilən çay ruh və sinir xəstəliklərinə, yuxusuzluğa, melanxoliya və isterika böhranlarına, narahatlıq və çətinliklərə, başağrısı və miqrənə qarşı gözəl vasitədir. Ayrıca həzm rahatlıqlarında və mədə keyiməsinə, bağırsağ qazlarının çölə atılmasında çox faydalıdır. Oğulotu çayı ürəyi qüvvətləndirir, başağrısını, qulaq cingildəməsini, qadınlarda aybaşı ağrılarını və yaddaş zəifliyini aradan qaldırır.

Kukla-uşaq...

Bu uşaqlar böyümür, ağlamır, yemək yemir, altını çirkədir və yeməkdən sonra qazının çıxması üçün anası xeyli çalışır. Kukla-uşaqların ən önəmli xüsusiyyəti isə nəfəs almırmış kimi görünmələridir. İngiltərə başda olmaq üzrə dünyanın bir çox ölkələrində fenomenə çevrilən kuklanın bir neçə yaradıcısı var. Jamie Eaton da kuklanın yaradıcılarından biridir. Fiziki olaraq gerçek körpələrdən fərqlənməyən kukla-uşaq İngiltərədə ictimai rəyi iki hissəyə bölüb. Bir çoxları yeni nəsil kuklaların gəlir gətirəcəyinə inanır. Kukla-uşaqlara sahib olmaq üçün xeyli pul ödəyən analar onlara tez-tez paltar ahlrlar. Uşaq arbasına qoyaraq parka aparırlar və özləri kimi kukla-uşaqlara sahib olan qadınlara görüşərək təcrübələrindən danışırlar.

Kukla-uşaqlar internetdə satılır. Bəzən kukla-uşaqların saxta olduğunu başa düşənlər bənzərliyə görə şoka düşürlər.

Planetin ən qoca adamı öldü

Yaponiyada planetin ən yaşlı kişisi dünyasını dəyişib. Yasuraro Koyde 1903-cü il martın 13-də Yaponiyada anadan olub. Dünyanın ən yaşlı adamı kimi o, ötən ilin avqust ayında "Ginnesin Rekordlar Kitabı"na düşüb. Hələ o zaman bildirmişdilər ki, Koyde yaşının çox olmasına baxmayaraq, müstəqil hərəkət edir və eynəksiz qəzet oxuyur. Yasuraro Koyde ömrünün çox hissəsini Yaponiyanın Naqoya şəhərində keçirib. O, gənlik illərində dərzi kimi çalışıb. Bu ilin əvvəlindən Koyde ürək xəstəliyi ilə əlaqədar xəstəxanaya yerləşdirilib. Qərb KİV-lərinin məlumatına əsasən, ümumiyyətlə Yaponiya ölkəsində yaşayan uzunömürlülərə görə tanınır. Orada istər qadın, istərsə də kişilərin çoxu uzunömürlü həyat sürür.

Stress... kökəldir

Florida Universiteti (ABS) alimləri stresslə bağlı növbəti maraqlı araşdırmalar aparırlar. Xarici mətbuatın məlumatına görə, bu araşdırmalar göstərib ki, xroniki stress arıqlamağa mane olur və həmçinin bədən çəkisinin artması üçün şərait yaradır.

Məsələ burasındadır ki, stress qanda betatrofin hormonunun səviyyəsini qaldırır ki, bu da öz növbəsində piylərin parçalanmasında iştirak edən fermentlərin işini ləngidir. Nəticədə orqanizmdə piylərin parçalanması prosesi ləngiyir və insan hətta pəhriz saxladıqda çəki ata bilmir və ya adi qaydada qidalandıqda səbəbsiz olaraq çəki yığmağa başlayır.

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.980

QOÇ - Ətrafınızda cərəyan edən proseslər nə qədər əleyhinizə işləsə də, dözümlü olmalısınız. Əks təqdirdə, uğurlardan uzaq düşəcəksiniz. Mənzil şəraitində daha çox olun.

BUGA - İş günü olmasa da ulduzlar bütün diqqəti fəaliyyətə ayırmağı tövsiyə edir. Əgər bunu bacarsanız, yanvarın son on günlüyündə ciddi problemlərlə rastlaşmayacasınız.

ƏKİZLƏR - Həyat təcrübəsi zəif olan adamlardan uzaq olun. İndiki məqamda belə hallar sizə yalnız zərər yetirə bilər. Amma bilik və təcrübəsi bol olan şəxslərdən bərk-bərk yapışın.

XƏRÇƏNG - Əgər səhhətiniz imkan versə, müqəddəs yerləri ziyarət etməklə hazırkı enerji azlığını aradan qaldıra bilərsiniz. Maraqlı insanlarla rastlaşma ehtimalınız da var.

ŞİR - İştirakçısı olduğunuz proseslər olduqca ciddi bir mərhələyə yetişib. Belə məqamlarda ehtiyatlı və tədbirli davranmalısınız ki, gözdən düşməyəsiz. Uzaq yola çıxmaq da olar.

QIZ - Ətrafınızı bürüyən bədxah insanlar sizi imansız yola təhrik edə bilərlər. Özünü təsirdən qoruyun. Hansısa dedi-qodu və ya şər neçə illik xoş münasibətlərə kölgə salmamalıdır.

TƏRƏZİ - Mistik düşüncələrə qapılmaqdan, Tanrını başınız üstündə hissə edib düzgün qərarlar verin. Yalnız bu halda irəliləyişlər mümkündür. Qarşınızda müəyyən yeniliklər də durur.

ƏQRƏB - Sizə mənəvi dəstək verə biləcək insanlarla rastlaşma ehtimalınız var. Çalışın ki, bu görüşlər boşuna getməsin. Daxili narahatlığınızı dəf etmək üçün bunun böyük səmərəsi ola bilər.

OXATAN - Nahara qədər qeyri-adi hansısa hadisə gözləməkdənsə, darıxdığınız adamlarla görüşməyə cəhd edin. Pul və işlə bağlı planlarınızı isə günortadan sonraya saxlayın.

OĞLAQ - Pul kisəsinin qənaətbəxş olması ləyaqət və məniyyətinizə kölgə salmamalıdır. Çünki həyatın eniş-yoxuşu həmişə olur. Odur ki, iman işığına söykənib mərhəmətli olun.

SUTÖKƏN - Artıq bu gündən öz bürcünüz "hakimiyyətə" gəlib. Bu isə hamıdan enerjili və şanslı olacağınıza stimül verəcək. Konkret olaraq bu gün əlaqələrə və qazanca diqqət ayırmalısınız.

BALİQLAR - Həssas və çilgün olmağınızdan istifadə edən bəzi bədxahlar sizə tələ qura bilər. Bu səbəbdən də özünüzdə dağ kimi təmkinli aparın. Əmin olun ki, bunun bəhrəsini görə bilərsiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Loto milyarderindən şok qərar

Amerikada 1,6 milyard dollar qazanan cütlük 528,8 milyon dollar almaqdansa 328 milyon dollarlıq tək ödəməni "sabah üçün heç kəs qərar verməz" deyərək götürüb. Lotonu qazanan 3 şanslı adaman biri olan Con və Lisa Robinson 200 milyon dolları geri qaytarıb və 328 milyon dolları nağd alıb. Yaşlı cütlük pulun bir hissəsini ev krediti üçün xərcləyəcək və yaxınlarına yardım edəcək. 528 milyon dollar həcmindəki lotereyanı cütlük bir neçə il ərzində də ala bilərdi. Lakin onlar pulu bir dəfəyə almağa üstünlük verib.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ